

# KRISLAI

Chinijos Iroquois Indijonai Nevisai Taip Demokratijos Nebėra Perprastas Policijantas Rašo Petruška

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.

(First Lithuanian Workers' Daily)

Išėina Kasdien, Apart Nedėdienių.

# Laisvė

Darbininkai Visų Šalių, Vienykites!

Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Re-

tėžius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 121

Telephone, Stagg 3878

Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Gegužės (May) 23, 1930

Pavienio Numerio Kaina 4c

Metai XX, Dienraščio XII

## Kam Argentinai Reikia Rusų Piliečių Vardų iš Uruguay?

MONTEVIDEO.—Argentina pareikalavo, kad Uruguayaus valdžia prisiųstų Argentinai reikalaujamus visų rusų, kurie tapo Uruguayaus piliečiais per 4 paskutinius metus. Nieks kol kas nežino, kodėl tai daroma, bet Uruguayaus siūnčia Argentinai reikalaujama Argentinoj nauja persėkiojimų kampanija prieš komunistus?

## 5 M. Planą Sovietai Užbaigsia į 3 Metus

NEW YORK.—Kapitalistinių laikraščių žiniomis iš Maskvos, Sovietai galėsia įkūnyti gyvenime savo Penktojo Metų Kūrybos Planą bėgyje trijų metų iš viso; tai penkmetinė pramonės ir ūkio kėlimo programa būtų įvykdyta iki 1931 metų spalio mėnesio. Toks sprendimas daromas sulgy skaitlinių apie nepaprastą kilimą įvairiose stambiose pramonėse, kaip tai, anglies, ži-

balo, mašinerijos, statybos medžiagų ir kitų. Apskaitliavimus patiekė Valerianas Kuibisevas, prezidentas Sovietų Augštesiosios Ekonominės Tarybos. Tas apskaitliavimus bus perstatytas visos Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos ateinančiam suvažiavimui.

## 8 Darbininkai Nuteisti 90 Dienų už Laikymą Mitingų prie Dirbtuvių

DETROIT, Mich.—Teisme tapo atrasti kaltais šeši nariai Jaunųjų Komunistų Lygos už tai, kad susaukė mokinių mitingą paminėjimui Pirmosios Gegužės. Jų bausmė bus žinoma rytoj.

## Philadelphia, Pa. Piknikas su Koncertine Programa

Philadelphia darbininkų organizacijos bendrai rengia didelį pikniką su koncertine programa. Įvyks nedėlio, 25 d. gegužės, Laurel Springs, N. J. Dainuos Philadelphia Lyros Choras; šokiui bus puiki orkestra, kuri gies lietuviškus ir angliškus šokus be perstojo. Šokiui svetainė su stogu, todėl lietaus nebijokite. Gardžių valgių ir gėrimų nestokuos. Būkite visi.

## Philadelphia, Pa. Piknikas su Koncertine Programa

Philadelphia darbininkų organizacijos bendrai rengia didelį pikniką su koncertine programa. Įvyks nedėlio, 25 d. gegužės, Laurel Springs, N. J. Dainuos Philadelphia Lyros Choras; šokiui bus puiki orkestra, kuri gies lietuviškus ir angliškus šokus be perstojo. Šokiui svetainė su stogu, todėl lietaus nebijokite. Gardžių valgių ir gėrimų nestokuos. Būkite visi.

Mikalasukas bandė nusiskandinti, bet nenuskendo delto, kad jo galva tuščia.

## APIE 52 INDO-CHINIJOS SUKILĖLIUS, KURIUS PASMERKĖ SUSAUDYMU

PARYŽIUS.—Francijos prezidentas Doumergue užtvirtino mirties bausmę keturiems tautiniams revoliucionieriams, nusmerktiems Indo-Chinijoj, kuri yra Francūzų pavergt kolonija. Devyniems kitiems prezidentas mirties bausmę pakeitė bausme katorginiu kalėjimu iki gyvos galvos. Nūžudymui paskirti yra valstietis, du paoficeriai (puskarininkai) ir vienas smulkus biznieriūs. Mirčiai pa-

## FLORIDOS DARBININKAI, MES IR "DAILY WORKERIO" KAMPANIJOS REIKALAI

Cigarų darbininkai Floridoj yra susirūpinę rėmimu "Daily Workerio", Komunistų Partijos centro organizacijos trijų metų iš viso; tai penkmetinė pramonės ir ūkio kėlimo programa būtų įvykdyta iki 1931 metų spalio mėnesio. Toks sprendimas daromas sulgy skaitlinių apie nepaprastą kilimą įvairiose stambiose pramonėse, kaip tai, anglies, ži-

Kad tai būtų panašus atodėj yra susirūpinę rėmimu "Daily Workerio", Komunistų Partijos centro organizacijos trijų metų iš viso; tai penkmetinė pramonės ir ūkio kėlimo programa būtų įvykdyta iki 1931 metų spalio mėnesio. Toks sprendimas daromas sulgy skaitlinių apie nepaprastą kilimą įvairiose stambiose pramonėse, kaip tai, anglies, ži-

## Žudeikos Policistai Kaip "Socialistų" Didvyriai

BERLYNAS.—Valdžia buvo davusi leidimą Komunistų Partijai ir Raudonajai Pagelbai palaidoti jaunuoli darbininką Dybą, kurį nušovė policija. Nežiūrint to veidmainingo leidimo, paskui vyriausybės žmonės palytys slapta palaidojo drg. Dybos kūną. Tuom norėjo užkirsti kelią laidotuvių demonstracijoms.

## Azerbaidžiano Sov. Respublikos 10 Metų Sukaktuvės

MASKVA.—Šiandie sovietinė Azerbaidžiano respublika švenčia dešimties metų sukaktuves nuo įsisteigimo ten Sovietų valdžios. Tam įvykiui pažymėti, Sovietų Sąjungos Centro Pildomasis Komitetas nutarė dalyvavo policistų laidotuvių demonstracijoms. Darbininkų susikirtime su policija, po drg. Dybos užmušimui, taipgi žuvo du policistai. Daugelis socialdemokratų ir fašistų drauge dalyvavo policistų laidotuvių demonstracijoms. Viena "socialistas" kalbėtojas rietė prakalbą, kad tie du šunsnukai "žuvę už geresnę ateitį."

Washington.—Šio miesto augštesnėse mokyklose labai prasiplatinus girtuoklystė. Pašaukta daug studentų klausinėjimui, kur ir kokiu būdu jie gauna svaigalų mokiniškos laiku.

## Philippinų Sukilimai Dar Nenumalsinti

PHILIPPINŲ SALOSE sukilėliai morai tebeiliko savo rankose Iogaya tvirtumą, ant Mindaino salos. Gegužės 7 d. Jungt. Valstijų konstabeliai darė bandymą atim tvirtumą iš morų, bet liko atmušti. Nors Amerikos vyriausybė per kapitalistinę spaudą skelbia, būk Philippinuose įvykdyta "ramybė ir tvarka," tačiau tikrenybeje kas kita dedasi.

## Kruvinos Muštynės Bažnyčioj

Netoli lenkų demarkacijos linijos, pietų dūkioj yra miestelis Pivašūnai. Miestelis savaime yra mažas, geriau sakant bažnytkaimis. Jis pagarsėjęs tik rudeniniais "paskutinės panelės švenčiausios" atlaidais. Bažnyčia rokuojasi stebūklinga tuomi, kad seniau jį stovėjo šale gražaus kalno, tai "panelė švenčiausia" nepatiko būti klonyj, ir kelias nedėlio rytis paveikslas kokiu tai "stebūklingu" būdu atsiradavo ant kalno viršaus medj. Tuo tarpu kunigas pradėjo agituot, kad bažnyčia būtinai turi būt perstatyta ant pat kalno viršaus, nes kitaip "panelė švenčiausia" visai pabėgs. Na, dabar jau arti šimtas metų, kaip bažnyčia stovi ant viršukalnio ir rokuojasi "cudarna".

Pivašūnų parapija susideda pusiau: iš lietuvių ir sulenkėjusių lietuvių. Jau senai parapijonai varžėsi už savo kalbas bažnyčioj. Seniau laikydavo pamaldas panedėliui: vieną nedėlieni gieda "polskai", kitą lietuviškai. Bet dabar, prie savo lietuviškos valdžios, lietuviai jautėsi galingesni ir pradėjo paveržti iš lenkų teises giedot savo kalboj. Vieną nedėlieni po velykų pradėjo abiejį kartu, išsiojė iki ausų "garbint dievą." Vieni lenkiškai, kiti lietuviškai. Vieni kitus bandė užrėkti; vėliau kumštėmis vieni kitiems gerklės užkišti; paskiau ausiuotis, daužyt kumštīm ar kuom papuolė nosis. Kraujas taškėsi į visas puses; pasigirdo keli sūviai... Moterys, spiegdamos veržėsi laukan iš "dievo namų". Dabar bažnyčia uždaryta. Sakoma, bus užpėčyta per tris metus. Mat, buvo krauju aptaškyta.

## CHICAGO.—Vyriškų apredalų fabrikantai susirinkime čia pranešė, kad šią vasarą vyrai neketės tiek daug nuo karščio, nes išeis naujos mados; bus trumpos kojines (pančiakos), marškiniai su žemais kalnieriiais; kaklaraiščių nešėsi; krūtinės bus plikos.

## ANGLŲ VALDŽIA LABAI NUSIGANDUS PLATĖJANČIOS INDŲ REVOLIUCIJOS

"Socialistas" Ministeris Pirminikas Siūnčia Savo Laikraštinius, kad su Indijos Tautininkų Vadu Gandhi Padarytų Planus Pakrikdymui Mintų Revoliucijos

LONDON.—"Daily Mail" praneša, kad Anglijos "socialistų" valdžia siūnčia korrespondentus anglų "darbininkų laikraščių" vesti derybas su Gandhi, buržuazišku tautiniu vadu. Gandhi dabar randasi kalėjime; bet MacDonaldo valdžia jį čia aprūpino visokiais patogumais, kaip geriausiame viešbutyje.

## Indijoj yra griežtas Anglų valdžios monopolis ir apdėta nesvietiškai augstomis akcizėmis.

300 policijos užpuolė indiečių nacionalio kongreso namą Bombay'uj ir virš šimto areštavo. 60 liko sužeista iš abiejų pusių. Bombay saloje sukilėliai įsiveržė į druskos fabriką Wadala. Vienus jų policiniai kazokai bjauriai sumusė, kitus areštavo, trečius išblaškė po smarkiam pasipriešinimui iš sukilėlių pusių.

Vyriausybė skubiai siūnčiją kareivių prikrautus traukinius į įvairias sukilėlių vietas. Peshawure valdžia susirūpinus, kad indiečiai kareiviai po anglų kodarys kokių nusileidimų. Kad ir aštriai anglų cenzūruojamos žinios, vis tiek iš jų matyt, jog revoliucija Indijoj sklėdžiasi. United Spaudos žiniomis, policija padarė žiaurų užpuolimą ant 250 indiečių, kurie metėsi pėsti Dharsaną druskos valymo dirbtuvę.—Druska

## Didžiausias Stiebas... Raudonajai Vėliavai

NEW YORK.—Miesto valdybos nutarimu, paskirta \$80,000 pastatyt didžiulį stiebą, ant kurio bus iškelta Amerikos vėliava. Komunistai iš savo Workers Centromano sau, kad toks stiebas laikys gana ilgai, taip kad su laiku galima bus ant jo iškelt Raudonąją Vėliavą.

## Siaučia Pogromai Prieš Žydus Rumunijoj

BUCHAREST.—Išnaujo seiman išrinkus žydų ediką profesorių Alexandrą Cuza, visoj šalyj pasmarkėjo pogromai prieš žydus. Galatzo mieste susiorganizavo "Geležinė Sargyba", atakuojanti žydus gatvėse; Besarabijos miestuose juodašimčiai subjauriojo žydų kapines ir sunaikino daug kapinių paminklų. Paties Cuza vedami studentai ir kiti fašistiniai demonstrantai Bucharesto gatvėse šaukė: "Mirtis žydams! Žudykite žydus!" Su tuo obalsiu padaužos bombardavo žydų namus ir primušė desėtkus žydų; nedarė skirtumo nei 70-niams ir dar senesniems nei kūdikiams. Kuomet žydai bandė prieštintis, Bucharesto areštavo 83 žydus, kurie dabar aštriai policijos kvociami.

## Indijoj Sužeista 400 Valdžios Bernų

LONDON.—Paskutiniais pranešimais, 2,000 Indijos sukilėlių užpuolė Dharsanos druskos fabriką. Mūšj su valdiška kariuomene ir policija labai daug sužeista, tame skaičiuje ir 400 Anglų valdžios ginkluotų bernų.

## Vokiečių Darbininkai Išdaužė Anglijos Konsulato Langus

BERLYNAS.—Gegužės 20 d. ūmai išsiveržė darbininkų demonstracija prieš Anglijos konsulatą Cologne mieste. Demonstrantai šaukė: "Šalin MacDonalda! Plytomis ir akmenimis išdaužė visus konsulato langus. Ant konsulato sienų ir sąlygatvių raudonais chemikalais išrašė: "Šalin iš Indijos! Šalin iš Chinijos!" ir kt. Policija pasivėlino pribūti, kad išvaikyt demonstruojančius darbininkus.

## LONDON.—Čia gauta bevelis pranešimas, kad francūzų laive Asia kilo gaisras. Pranešime pažymima, kad gali žūti daug gyvasčių. Ant laivo yra 1,500 pasažierių, keliaujančių į "šventas" vietas. Laivas plaukia į Raudonųjų Jūrų portus. Naujausiomis žiniomis, spėjama, kad jau bus sudegę apie 100 keliautojų.



LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVĖ, INC.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES: United States, per year...\$6.00 United States, six months...\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 8, 1879

CHINŲ REVOLIUCIJOS LAIMĖJIMAI

Chinų Raudonosios Armijos ir revoliuciniai darbininkai ir valstiečiai laimi pergalę po pergalės, besjartinant pirmam Chinijos Sovietų suvažiavimui, kuris įvyks gegužės 30 d.

Kaip smarkiai ten revoliucija plėtojasi, matyt iš to, jog per porą paskutinių dienų sovietinės chiniečių spēkos užėmė dar 46 miestus provincijose Kiangsi, Kwantung, Fukien, Hunan ir Anwei, su stambiais fabrikiniais centrais angliakasyklų, popieros, cukraus, porcelino ir kitų pramonių.

Revoliucionių pajėgos šiuo momentu maršuoja ant Kulingo ir Liushango, buržuazijos vasažonų vietų, Kiangsi provincijoje.

Kuomet parsišalėdama generolai su savo gaujomis vieni pešasi už Amerikos imperialistų reikalus, kiti už Anglijos bei Japonijos, komunistų vedamos Raudonosios Armijos užkariauja vis naujas sritis, steigdami Sovietus, atimdami dvarininkams žemes, buržuazijai fabrikus ir įvesdami proletariato diktatūrą.

Pirmaujančią vietą kovoje prieš revoliuciją užima vadinama nacionalistinė valdžia (remiama Amerikos imperialistų), bet jai nesiseka, ką pažymi ir New Yorko respublikonų organas "Sun", kuris gegužės 21 d. rašė: "Nacionalistų valdžios kampanija prieš Sovietus pietinėje Chinijoje, prasidėjusi gegužės 1 d., mažai pasiekimo beturi."

Didieji pasaulio imperialistai po pasaulinio karo žūrėjo į Chiniją, kaip į plačiausią sau išnaudojimo dirvą. Bet Chinų revoliucijos eiga parodo, kad imperialistiniai grobikai neužlogo turės palaidoti visas savo svajones apie Chinijos prariimą.

Budelio MacDonaldo Advokatai

Idomu, kaip buržuazija teisinga "socialistų" Anglijos ministrų pirmininką MacDonalda, kurio valdžia tūkstančiais skerdžia Indijos sukilėlius. Newyorkinis "Telegram", "laisvesnis" kapitalistų organas, gegužės 21 d., šitaip advokatauja budelį MacDonalda:

"Indija yra Anglų imperijos ašis." Nors MacDonaldas esąs "taikus" žmogus ir "palankus" Indijos minios, kovojantioms del pasiuosavimo, bet jis negalys užgirti joki Indijoj judėjimą, kuris statytų pavojun Anglijos reikalus. To jam, girdi, neleistų senoji mašina, vedanti Anglų užsieninę politiką,—nors patsai užsienų ministris ir yra MacDonaldo pastatytas žmogus.

"Nėra abejojimo", tešia "Telegram", "kad ministris pirmininkas (MacDonaldas), tarptautinis žmogus, turi karšto asmeninio prijautimo Gandhi'ui" (Indijos nacionalistų vadui).

Tai pašlemėkiškas teisinimas nuo A iki Z. Panašiai galėjo teisintis Rusijos budelis Mikė Antrasis, galabinamas ir katorgon siųsdamas darbininkų kovotojus, nurodydamas, kad taip buvo daroma ir prie Aleksandro Antrojo ir Trečiojo. Tos rūšies pateisinimą galėjo iškelti ir Lietuvos krikščionys demokratai ir fašistai, primindami, kad kovojanti darbininkai Lietuvoj baudžiami sulig nuo carų perimtų įstatymų. Suimtas pėliškas žmogžudys galėtų, sulig tokios logikos, nurodyti, kad jis buvo narys šaikos, kuriai tokie darbai yra paprastas dalykas.

Faktas gi yra, kad MacDonaldo "socialistų" valdžia ne pripuolamai kaip tai atsidūrė tokioj padėtyj, kad yra "priversta" krauju gesinti revoliucinę ugnį svarbiausios Anglų kolonijos Indijos. Anglijos "socialistai" tik praktikoje vykdo Antrojo Internacionalo menševikų filosofiją, kuri buvo išsidirbus dar pirm pasaulinio karo. Anot tos filosofijos, "socialistai" turi remti savo "civilizuotų" šalių viešpatavimą kolonijose. Ir dar tik šiomis dienomis "Socialistų" Internacionalo stambus šulas Vandervelde, rašydamas New Yorko menševikų organe "Leader'y", teisingo imperialistinius grobikus, o kaltino kylančius kolonijų vergus, kaip "nesubrendusius". Pats MacDonaldas pirmoj ir dabartinėj antroj savo tarnyboj, kaipjo Anglijos ministris pirmininkas, yra pakartotinai pareiškęs, kad visomis išgalėmis apginsian Anglų "imperijos cilybę."

Teriodamas Indijos darbininkus ir valstiečius, vadina si, MacDonaldas tiktai seka bendrą politiką "socialistų", apginančių savo imperializmo reikalus kolonijose.

Kai del MacDonaldo prijautimo Gandhi'ui, tai tiesa. Gandhi, prakeikiantis revoliucionierius už ginklo bei spēkos vartojimą prieš Angliją, yra brangus Anglų imperialistų įrankis. Jis žodžiais būk tai reikalauja Indijai nepriklausomybės, bet skelbdamas vien "ramų pasipriešinimą," tikrumoje jis stengiasi sumulinti indiečių minias. O kad Gandhi tapo padėtas į kalėjimą-hoteli, tai žymia dalim tuo tikslu, kad apsaugot jo kailį nuo revoliucionių ir dar paskleist blofa, būk ir jis kenčias už kovą ir todėl vertas kovojančių pasitikėjimo.

Todel tai Gandhi'ui, kaipjo revoliucijos priešui, ir reikiama tokios užuojautos buržuaziniai inteligentai, renegatai lovestoniečiai ir social-fašistai, tuo pačiu žygiu užglostydami MacDonaldo žygius prieš Indijos revoliucionierius.

PASISEKIMAI IR NEPASISEKIMAI PEREITOS PIRMOSIOS GEGUŽES DEMONSTRACIJOSE

Sutrupinta J. V. Kom. Partijos Centro Komiteto Rezoliucija

1. Pirmosios Gegužės demonstracijos parodo tolimesnį Komunistų Partijos masėse įtakos augimą ir dar kartą tolydzio pabrėžia nesuderinimą tarpe Partijos politinės įtakos augimo ir jos organizacinės pajėgos.

Nepaisant didžiausių buržuazijos prisiruošimų kovoti prieš demonstracijas ir nepaisant jų demonstracijų aiškaus komunistinio veido, Partija pajėgė išvesti į gatves tarpe 300,000 ir 350,000 darbininkų, kuomet ruoštos prieš-komunistinės demonstracijos (socialistų) parodė savo galutiną susmukimą.

Seniau visokios Pirmosios Gegužės demonstracijos ir streikai retai tebūdavo bandoma sudaryti. Dažniausiai būdavo Partija pasitenkina suruošimu masinių mitingų arba koncertinių susirinkimų svetainėse sekmdieniais prieš arba po Gegužės Pirmosios. Šiais metais, betgi, po pavykusių demonstracijų pereitais metais rugpjūčio 1 d. ir kovo 6 d., Partija pasirijusiai ir rimtai pasirijo iššaukti politinį darbininkų streiką ir demonstracijas Pirmąją Gegužės.

Šiomet Pirmosios Gegužės demonstracijos buvo suorganizuotos po obalsiais kovos prieš darbą, racionalizaciją ir imperialistinį karą ir taipgi už griežtesnę kovą prieš fašistus, social-fašistus ir kapitalistinę valstybę. Pilna Partijos revoliucinė programa buvo išstatyta priešakyje ir ją pasekė virš 300,000 darbininkų. Demonstracijos įvyko, kur seniau Partija neturėjo įkėlus savo koja, kaip Chattanooga mieste, Romoj, Indianapolis, Syracuse, etc. Gauta šimtai naujų Partijai narių.

2. Buržuazija mobilizavosi prieš mūs demonstracijas visais frontais. Judėjimas bedarbių, augimas krizio, suruošimas milžiniškų demonstracijų kovo 6 d. buržuazijai įvarė baimę ir jinai šoko kovoti prieš naujas komunistų ruošiamas demonstracijas.

ADF ir Soc. Partijos biurokratija atvirai užgyrė policijos puolimus ant darbininkų, suareštavimą ir įkalinimą bedarbių vadų—Fosterio, Minoro, Anterio, Raymondo ir Lesteno New Yorko, ir Fisherio Milwaukee, o taipgi kitų darbuotojų kituose miestuose. Mathew Woll atvirai reikalavo išdeportuoti ir trampti komunistus ir pareiškė, kad ADF, "stovi pirmoje eilėje kovų" už apsaugojimą kapitalizmo.

Komunizmo renegatai, lovestoniečiai ir trockistai, prisidėjo prie tų aštrių buržuazijos puolimų ant Partijos vadovybės savo kalbomis apie "pučius" ir išjuokimu masinio politinio streiko; patarimais New Yorko darbininkams nekovoti už Union Aikštę, etc.

Chicagoj policija užpuolė ant Partijos rastiinės ir 16 vadovaujančių draugų suareštavo prieš pat Pirmąją Gegužės. Visur policija padarė pareiškimus, neįsuduosiant leidimų ir tt. Šimtai areštų padaryta laike prisiruošiamojo darbo. Gegužės Pirmąją policija padarė didelausj prisiruošimą pulti darbininkus. New Yorko policija padarė sumokslą atskirti darbininkų mases nuo komunistų.

New Yorko, Stamforde, Copn., ir kitur fašistiniai karo veteranai bandė padaryti savo kontr-demonstracijas tose pačiose vietose, kur mūsų Partija organizavo revoliucines demonstracijas.

Fabrikuose darbdaviai taipjau gerai prisiruošė, grąsindami, kad kiekvienas darbininkas, kuris tik išlįs iš darbo, bus išmestas ant visados. Pietuose bosai suorganizavo fašistų govedas išardyti darbininkų mitingus. Tas viskas parodo koncentruotą ir gerai apgalvotą buržuazijos pasirijimą nepreileisti Pirmosios Gegužės prieš streikų ir demonstracijų.

Tas parodo, kad priruosti darbininkų demonstracijas šita Pirmąją Gegužės reikėjo įdėti daugiau pastangų, negu seniau kada nors. Tuo būdu išvedimas į demonstracijas virš 300,000 darbininkų reiskia didelį atsiekimą ir tolydzio parodo, kad mes turime daugiau darbuotis prie labiau koncentruoto veikimo komitetų ir Partijos kuopelių, įdant galėjus apeiti samoningesnes buržuazijos pastangas prieš mus.

3. Prisiruošiamasis Partijos darbas parodė didesnio pagerėjimo, palyginus su praecties tos rūšies darbais. Daugiau buvo kreipta domės į didžiausias įmones ir fabrikus. Tačiau dar vis nepakankamai buvo kreipta domė Clevelande, Chicagoj ir Detroito. Partijos Centro Komiteto lapelių paskleista daug. Jeigu prieš kovo 6 d. demonstracijas pasitenkinome 250,000, tai šiuo tarpu — pusė milijono jų išplatino. Pusė milijono specialio "Daily Workerio" numerio išdalinta. Daug buvo bendro fronto konferencijų atlaikyta, į kurias kai kur net ADF lokalai prisuntė savo delegatus. Pačios demonstracijos buvo suorganizuotos geriau, negu seniau.

4. Jeigu Pirmosios Gegužės demonstracijos buvo mažesnės, kai kovo 6 d., tai tas visų pirmausiai yra ne del kokių atmainų objektyvėse sąlygose, neigi sumazėjime masėse nepasitenkinimo bei sumazėjime jose noro sekti Partijos vadovybę, kaip tili draugai galėtų sakyti, bet todėl, kad Partija dar vis nenugalėjo savo tam tikrų silpnųjų prisiruošime aktyvaizdoje to, kuomet buržuazija padvigubintomis ir patrigubintomis pajėgomis ruošė kovoti prieš demonstracijas. Kuomet Partijos išstatyti reikalavimai buvo platesni ir apimanti pilną revoliucinę Partijos programą, demonstracijų mažumo priežastis vėrėsi tame, kad mes nepajėgėme sujungti šitų reikalavimų su tais, kurie tuojau ir tiesioginiai paliečia darbininkus (darbas arba algos, bedarbių aprauda, kova prieš algų kapojimą, speed-up sistema, etc.). Iš antros pusės: mūs organizacinis silpnumas.

Tieji silpnumai buvo padidinti pasitikėjimu, būk masės pasekė mūs pašaukimą ir spontaniškai atsilieps, ir todėl buvo džiaugiamasi, jog Pirmosios Gegužės demonstracijos bus dar didesnės, negu kovo 6 d. Pradžią prisiruošiamojo darbo buvo silpna. Perdaug savim pasitikėta ir tuščiai girtasi, o mažiau darbuotasi.

DARBININKŲ KALENDORIUS

Gegužės 23 d. Anglijos kareiviai šaudė Sanghajaus streikierius, 1925.

DARBININKŲ KALENDORIUS 1931 METAMS

Šiomet, kaip ir pereitais keliais metais "Laisvė" išleis "Darbininkų Kalendorių" 1931 metam. Kad padarius jį įvairiu ir kuoplačiausiai paskleidus tarpe lietuvių darbininkų, mės kreipiames į visus draugus ir drauges su sekamais pakvietimais:

- (1) Visus mūsų spaudos bendradarbius prašome parašyti kalendoriui straipsnių, straipsnelių, eilučių ir kitokių naudingų darbininkam raštų. (2) Visus mūsų spaudos platintojus ir veikėjus raginame parinkti kalendoriui skelbimų ir pasirūpinti, kad jis būtų kuoplačiausiai išplatintas tarpe darbininkų.

Šiomet dėsimė visas pastangas išleisti kalendorių anksčiau, negu pereitais metais. Todėl visi bendradarbiai prašomi prisiuisti savo raštus ne vėliau 1 d. rugpjūčio mėnesio, 1930.

Visus raštus siųskit "Laisvės" Redakcijos vardu, o biznio reikalais rašykit "Laisvės" Administracijai šiuo antrašu: 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. "Laisvės" Redakcija ir Administracija. (117—125)

Atviras Paklausimas SLA Centro Sekretorei P. Jurgeliūtei ir SLA 90 Kuopos Nariams S. Bakanui ir T. Gelčiui, Carnegie, Pa.

Kadangi "Tėvynės" 16 numerį yra tilpęs S. L. A. Pild. Tarybos suvažiavimo protokolas, ir tame protokole pažymėta, kad Tamas Gelčius yra S.L.A. 3-čiam Apskričiai skolingas \$50.19 ir Našlių ir Našlių fondui apie \$169.75, bet iš šitos sumos (\$169.75) tiktai mažą dolelę yra pasiuntęs į centrą, o likusią dalį dar ir po šiai dienai neprisuntė. Kuomet aš S.L.A. 3-čiame Apskrietyje 1925 m. ėjau apskr. pirm. pareigas, tai aš tikrai žinau, kaip su tais \$169.75 buvo. Buvo sekanciai. Apskrities nutarė išleisti automobilio ant išlaimėjimo, o likusį pelną nuo to laimėjimo paskirti Našlių ir Našlių fondui. (Rodosi tą nutarimą padarė 1923 m. viename apskričio suvažiavime). To automobiliaus sutvarkymui, tikiety išsiuntinėjimui ir pinigų priėmimui, išrinko poną S. Bakaną sekr. ir išd., kuris užsistatė \$1,000.00 kaucijos ir už kauciją užmokėjo per dvejus metus \$20.00. Atsibuvusiame apskričio suvažiavime 29 kovo, 1925 m. paaiškėjo, kad už tikiety surinkta \$442.00, o išlaidų buvo viso \$47.25, liko \$394.75. Iš tos sumos paskyrė laimėtojai A. Povilaičiui iš Woodlawn, Pa., \$250.00 ir dar A. Povilaitis paaukojo iš savo laimėjimo \$25, kur ir ta suma susidarė, t. y. \$169.75. (Apskričio suvažiavimo protokolas yra tilpęs "Tėvynės" 19 num. gegužės 8, 1925.) Ir kaip jau visiems žinoma, S. Bakanas tuos pinigų turėjo pas save, kaip sekr.-isd. Bet šiame suvažiavime, kuomet reikėjo tie pinigai išmokėti kam reikia, tai tuomet ponas Bakanas pasakė, kad jis dabar neturįs pinigų, nes jis juos yra išleides ir kaip greitai jis sudarys tą sumą, taip greitai jis su A. Povilaičiu, ir Našlių ir Našlių fondų atsieisi. Žinoma, už tai Bakaną niekas neskundė ir nemetė iš S.L.A., nors jis apie per dvejus metus iš žmonių surinktais pinigais naudojosi.

Ponas S. Bakanas Atsietisė "Tėvynės" 38-tam num. rugšėjo 18, 1925 m., yra tilpusi S. Bakano atskaita, kurioj pažymi, kad jis jau galutinai atsietisė su A. Povilaičiu ir su Našlių ir Našlių fondų. Bet jis iš Našlių ir Našlių fondo išsiskaitė \$43.12, nes jis sako yra pridėjęs prie vieno pikniko ir prie dviejų balių, o likusią dalį, t. y., \$127.15 pasiuntė į centrą, kur tame pačiame "T." numerį p-lė P. Jurgeliūte po kelis sykius ačiuoja už tą \$127.15.

Taigi, kaip matome iš visų užrašų, kad Tamas Gelčius Našlių ir Našlių fondo tų pinigų nėra gavęs per poną Bakaną nė vieno cento. Bet kaip mes matėme "Tėvynės" 16-tam num., kad Tamas Gelčius yra metamas lauk iš S.L.A. už pasipavimą nemožos sumos pinigų iš S.L.A. 3-čio Apskričio ir Našlių ir Našlių fondo. Kaip jau mes augščiau matėme, kad T. Gelčius yra apskričių skolingas \$50.19, ir jeigu priskaityti tuos \$43.12, ką Bakanas išsiskaitė iš Našlių ir Našlių fondo, tai būtų viso skolingas \$93.31. Nors Bakanas neturėjo tiesios pasilaikyti tuos pinigus be apskričio suvažiavimo nutarimo ir be apskričio valdybos nutarimo, kuomet jis pridėjo prie tų parengimų 1923 m. ir 1924 m., tai jam reikėjo tais laikais reikalauti iš apskričio, o ne pačiam išsiskaityti iš Našlių ir Našlių fondo.

Taigi mes matėme, kad skundų ir apeliacijų komisija tyrinėjo ir pasiremdama jai priduotais dokumentais surado, kad Tamas Gelčius yra neatsietisęs su Našlių ir Našlių fondų, nes iš \$169.75, tiktai mažą dolelę yra pasiuntęs, o likusi didelė suma ir po šiai dienai nėra pasiūta. Taigi mes tikime ir neturime tiesos netikėti, kad skundų ir apeliacijų komisija viską ištyrė teisingai ir pateikė Pild. Tarybai, kuri taip pat teisingai žino, kad Tamas Gelčius dar yra daug skolingas į Našlių ir Našlių fondą. Tad dabar ky-

džiamos ir per radio. Tuo būdu nuo amžių išsivytę šitų minimų tautelių liandis meno turtas yra nuo pračtū išgelbstimas; juomi gali džiaugtis visi milžiniškos Sovietų Sąjungos gyventojai. Nes šitokia tautinė muzika ir dainos neužsilieka savuose kampečiuose, bet pereina į miestus ir pasirodo dideliuose teatruose, koncertuose ir tarnauja kompozitoriams kaip medžiaga naujiems kūrinjams.

Kai del "civilizuotos" Europos ir Amerikos muzikos raišytų, tai labai retas kuris iš jų turi supratimo, kokių muzikos brangenybų Sovietai "klasės" dėstėkuose tų tautelių, kurias buvo taip paneigusi ir pripaaidusi senoji carinė valdžia.

Kaip jau pirmū buvo "Laisvė" minėta, įvairios tautelių pirmo neturėjo nei su abėcėlės; tai Sovietai sutaisė jiems pirmuosius elementorius ir parūpino vadovėlius gimtos kalbomis, įstadydami jas į apšvietos ir kultūros kelia.

Lietuvių gi tautininkiški ir klerikaliski tamstūnai vis dar tebezbaloja, būk bolševikai—"tautos priešai". S. U. Rev.

AKRON, OHIO

Lietuvių Atydai A. P. L. A. 40 kuopos piknikas įvyks gegužės 25 d. ant P. Siderio farmos. Tai, vėliausiai, bus dar pirmas lietuvių piknikas šį pavasarį. Kat visumomet mūsų kuopos piknikai būna didžiausi ir įvairūs, kuriais publika pilnai pasitenkina, taip ir šis piknikas bus įdomus. Todėl visi ir vos būtinai atsilankykite. K. Joneliūnas.

Nubaudė Austrų Komunistų Dienraštį "Rote Fahne"

VIENA—Austrijos Komunistų Partijos organas "Rote Fahne" tapo nubautas \$350. Mat, jis atvejo atvejais atsišaukė į darbininkus, kad stoty masinėm kovon prieš aštri įstatymą, kuris atkreiptas prieš komunistus. Tai taip vadina mas "prieš-terorą" įstatymas. Atsakomasis redaktorius pasiūtus dviem savaitėm į kalėjimą.

la klausimas, kodėl panele P. Jurgeliūte, gavusi tikrai maį dalelę, aciavo ir skelbė visiems S.L.A. nariams, kad ji per poną S. Bakaną yra priėmus net vieną simtą dvidešimts septynis dolerius ir penkiolika centų. Ar \$127.15 yra maža dalelė, o \$43.12 yra nemaža suma? Ir taip pat kyla klausimas, kodėl ponas S. Bakanas perdavė T. Gelčiui tuos Našlių ir Našlių pinigus, o nepasiuntė jų į centrą? Ir taipgi p. T. Gelčius turėtų pats pranešti, kiek jis yra pasiūkęs nuo p. Bakano tų pinigų į N. ir N. fondą? Nes kadangi, kaip sakiau, aš būnu tuo laiku S.L.A. 3-čio Apskričio pirmininku, tai man tas ir labai apeina, ir netik tai man, bet ir visiems nariams, ypatinai S.L.A. 128-tos kuopos nariams, kur tuo laiku daugiasia pasidaravo P. J. Liepas, buvęs S.L.A. 128-tos kuopos pirmininkas, kur jis yra pridėjęs net \$67.50. Tad, gerbiemieji, malonėsite pranešti, kaip su tais \$169.75 Našlių ir Našlių pinigais išties yra? Malonėsite pranešti bėgyje dviejų savaičių nuo pasirodymo spaudoje šio paklausimo. Savo pranešimus galite pateikti S.L.A. organe "Tėvynė" arba darbininkų dienraščiuse "Laisvėje" ar "Vilnyje". Su pagarba, J. Galaveckas, Buvęs 3-čio Apskričio Pilm.



# THE YOUNG



# PIONEER

CORNER

Edited by the YOUNG PIONEERS OF U.S.A.

A CORNER FOR WORKERS' AND FARMERS' CHILDREN

## Hail International Children's Week!

### Ten Years of the International Pioneer Movement

The week of May 18 to 25 is International Children's Week. This week has been set aside by the Young Communist International, the leader of the young workers and workers' children all over the world, as a special week to organize the workers' children.

Lenin, the great leader of the workers, said, "Organize the children!" And the workers' children in all countries are following Lenin's path, and they are organizing.

On International Children's Week, the Young Pioneers of every country call upon the children of the workers and farmers to rally to their banners, and fight against the bosses.

In the United States, our conditions are getting worse every day. Millions of workers, our parents, are out of work, and we haven't enough to eat and wear. Millions of children are slaving in the factories and mines, to make the bosses richer. In school, we are taught to become good soldiers and to go to war for the bosses' profits.

On international Children's Week, the workers' and farmers' children must organize, and fight against these conditions.

This year also marks the 10th anniversary of the founding of the Young Pioneers all over the world. Ten year ago, right after the war, the working class began to organize the children. The Young Pioneers were formed in every country in Europe and America. Today there are Pioneers in the Soviet Union, in the U. S., Britain, France, Germany, China, South America, and many other countries.

On International Children's Week, the 10th anniversary of the Pioneer movement, the workers' and farmers' children of the U. S., led by the Young Pioneers of America, send greetings to the workers' children in all other countries.

To the children of the Soviet Union: Greetings! Although the bosses are trying to make us fight against you, we will stand ALWAYS READY to defend the Soviet Union, the fatherland of the working class.

To the workers' and farmers' children of other capitalist countries: Greetings! STAND READY to fight the bosses, and to defend the Soviet Union!

To the children of India, China, and other colonies: Greetings! Keep up the fight against the imperialist bosses who rob and oppress you!

Workers' children! Join hands with the children all over the world in the great fight for Freedom for the working class!

Long live International Children's Week!

Long live the friendship and solidarity between the working class children of the whole world!

Join the Young Pioneers of America!

### We March

By EDMUND BANELLIS

We march! We march! With the Red Flag waving. We are the enemies of the capitalists. We stand in the workers' class! We march bravely thru the clubs of the cops, And we are not afraid of them. For they will surrender to us. And so we march to the end of victory!

## DRIVE FOR THE "YOUNG PIONEER" STARTS!

The Young Pioneers of America are starting a big campaign for the "Young Pioneer," the monthly paper of the Pioneers.

The "Young Pioneer" is the only paper for children in the United States that fights for our interests, the interests of the workers.

The "Young Pioneer" is a monthly paper for workers' and farmers' children, and every reader of the Young Pioneer Corner should be a reader of the "Young Pioneer."

The "Young Pioneer" is the only children's paper that tells us the truth about the Soviet Union. It tells about

our rotten conditions in the schools, and tells us how to fight to better them.

The "Young Pioneer" fights against child labor! It fights for free food and clothing for the children of workers out of a job.

You can become a subscriber to the "Young Pioneer" for only 35c a year. Send in your subscription! Show the paper to all your friends and schoolmates. Get them to read it too!

Send all money to the "Young Pioneer," 43 E. 125th St., New York City.

## FIRST SOVIET CONGRESS IN CHINA

On May 30, the workers and peasants of China will hold the first Congress of Soviets of China. In many of the provinces of China, there are already hundreds of towns and cities with working class Soviets. At this congress, all these districts, in which over 30,000,000 people live, will be organized into a national Soviet of China, to lead the fight against the foreign imperialists, and their agents, like Chiang Kai-shek and the rest. The workers' and peasants'

governments are especially strong in Hunan, Hupeh, Kwangtung, Kwangsi, Fukien, and Kiangsi. The workers and peasants have organized Red Armies, which are fighting against the bosses.

The capitalist newspapers call these Red Armies robbers because they are taking the land and the factories from the rich, and giving them to the poor.

Hail the Chinese Revolution!

Long Live the Chinese Workers' and Peasants' Children, who fight side by side with their parents for Freedom!

Long Live the Soviet Government of China!

### Cheers

By Anna Blazaitis, age 10

One, two, three, four, Who are we for? Pioneers! Pioneers! Yea! Boom-alacka, boom-alacka, Bow, wow! wow! Chick-alacka, chick-alacka, Chow! chow! chow! Boom-alacka, chick-alacka, Who are we? Pioneers! Pioneers! Yea!

## Teisejuje Tai Charakteris



## Cigarette Tai Skonis

KA DORUMAS reiskia publikai, tai skonis reiskia cigaretui—viena ypatybe, kuri sukelia ir palaiko publikos pasitikėjimą ir paguoda.

SKONIU IR TIKTAI SKONIU Chesterfield gauna vis daugiau rükytoju, kaip vyrų, taip ir moterų. Chesterfields yra švelnūs—ne stiprūs, nei šiurkštūs—taciaus jie turi gausybę skanumo ir kvapnio. Jie nėra kokie nusistelbę nei beskoniai.

TEMYKITE NUOLATINAI AUGIMA Chesterfield populiariskumo—tai populiariskumas įrodantis, kad rükytojams, kaip ir mums patiems, "SKONIS" yra virš visko."



Mes pareiskiname kaip tikra savo įsitikinimą, jog tabakai, naudojami Chesterfield cigaretuose yra puikesnės rūšies, negu bile kokiuose kituose cigaretuose už tą kainą.

LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

# Chesterfield

© 1930, LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

## BROOKLYN LABOR LYCEUM

### DARBININKŲ ĮSTAIGA

Salės del Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujais įtaisymais. Keturios bibliotekos.

KAINOS PRIEINAMOS.

949-959 Willoughby Ave.

Tel., Stagg 3842

## THE IDEAL OPTICAL PARLORS

Isteigta trisdešimt metų atgal. Visu laiku gyvavo šioje pačioje vietoje.



Mūsų rekomenduotojai—virš 400 Brooklyn daktarų, kuriems mes akis egzaminavom, taipgi jų šeimynoms ir pacientams

PHONE Stagg 8342

## NEPADALINAMA ATSAKOMYBĖ

Mes iširiame akis. Išrašome receptus. Suplanuojame, padirbame ir pritaikome akinius, kada jie reikalingi. DVGUBAS PATARNAVIMAS UŽ VIENĄ MOKESTĮ.

### Atneškite Mums Savo Akių Vargus

Jeigu Jūs esate kurčias ar nebylys, ar negalite skaityti bei rašyti, mums nėra skirtumė. Mes daugiausia remiamės visuose atstikimuose ant Retinoskopijos (tai yra ant ištyrimų sulig ašėdliu).

JOS ATRASITE, KAD MCSU KAINOS YRA LABAI ŽEMOS PAGAL GERUMĄ PATARNAVIMŲ IR SUTEIKIAMŲ STIKLŲ

## DRS. SCHONGER & STENGER OPTOMETRAI

394-398 Broadway 331-335 Division Avenue BROOKLYN, N. Y.

## A. LUTVINAS

### UZLAIKO DIDELE SVETAINE

tiakamą baliams, teatrąms, vestuvėms, prakilboms ir kitoms pasilinksminimo vakarams.



Greitai pagaminame gardžiausius užkandžius (Quick Lunch).

Taip pat užsime pirkimu, pardavimu ir mainymų namų bei žemių (lotų).

Real Estate License C-2728.

A. LUTVINAS

69 So. Park St.

Elizabeth, N. J.

Tel.: Trinity 1045

## AUTOMOBILIŲ TECHNIKOS MOKYKLA



NEW YORK AUTO SCHOOL 228 Second Ave., Cor. 14th St. New York

Išmokiname pilnai apie automobilių mechanizmą, išardymą, patalymą, sustatymą. Elektra degimas atyduis. Mechaniko kursas—\$75. Taipgi mažesnis kursas—užrankymas automobiliams ir važinėjimas (laisvius garantuojame)—\$25. Speciališkus kursas važinėjimo \$10. Mokiname lietuvių ir anglų kalboje. Mokytojum yra lietuvis, žymus auto ekspertas-instruktoriaus L. Tikniavičius. Atdara iki 9 val. vakare, nedėliomis 10 iki 12 val. ryte. Veltui knygelei

## JUOZAS KAVALIAUSKAS

### LIETUVIS GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS



Užtikrinu, kad mano pataravimas bus atitinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nulidimo valandoje prašau kreiptis prie manęs.

1439 South 2nd Street PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI:

Keystone \_\_\_\_\_ Main 9669 Bell \_\_\_\_\_ Oregon 5136

## AMERICAN AUTO & AVIATION SCHOOL

736 LEXINGTON AVE., tarpe 58th ir 59th Sts., NEW YORK CITY



Isteigta 26 metal



SEKIT LINDBERG

Išmokite geriausiai mokamą industriją. Mūsų gabūs instruktoriai išmokins jus būti automobilių mechanikais, orlaivių mechanikais, orlaivių inžinieriais, sturionkiais; paravėjais ir orlaivių stočių priežiūrtojais. Patyrę vyrai uždriba 400-1000 į savaitę. Leidimai užtikrinti. Už dyką suljeskome darbą savo studentams. Klasės dienomis ir vakarais, vyrams ir moterims. Nedėliomis nuo 10-12. Katalogas uždyka.

## SERGANTI VYRAI IR MOTERYS

### GYDOMA CHRONIKOS LIGOS



Kreipkitės į DR. ZINS, jeigu kenčiate nuo: Kraujo, Odos ir Nervų Ligu, visokių Chroniškų Skaudulių, Bendro Nusilpimo, Nusimimo, Galvosvaigio, Skilvio, Zarū ir Mėšlazarnės Ligu, Galvos Skaudėjimo, Neuralgijos, Padidėjusių Liaukų, Plaučių, Kvėpuojamųjų Dūdų, Nosies ir Gerklės Ligu, Reumatizmo, Sclitkos ir Strėnų Skaudėjimo. Jeigu jūs esate nesveiki ir nusiminę, aš jums galu pagelbėti. Tūkstančiai Vyrų ir Moterų buvo pasekmingai pagydoma naujaisiais, užgirtais moksliniais būdais. Greitos ir pastovios pasekmės. Aš suteikiu Arseniškos Atydos Visu Gydymu Laiku. Kainos prieinamos.

PATARIMAI IR IŠ TYRIMAI DYKAI!

X-Spinduliai—Kraujo Ištyrimai—Laboratorijos Bandymai

## DR. ZINS 110 EAST 16th ST. N.Y.

Specialistas Jau 25 Metai (Tarpe 4th Ave. ir Irving Pl.) VALANDOS: 9 A. M. iki 8 P. M. Nedėlioj 9 A. M. iki 4 P. M.



# Naujoji "Tėvynė" — Kanadoje

J. Čeponis

(Išvažinėjęs po daugelį Kanados provincijų ir apsigyvenęs Montreale J. K. pasakoja daug savo pergyvenimų išpūdžių. Nors šie išpūdžiai pasėnė, vienok turėdamas omenyje, kaip darbininkams darbo beįsikimant pristeina vargti ir nekuriems net gyvybę prarasti, iš jų įdomesnius nusprendžiau paduoti į spaudą. Štai jo išpūdžiai):

Važiuojant iš Lietuvos visuose persėdimuose punktuose mus pasitūkdavo ir išleisdavo tam tikri žmonės-palydovai. Gi užbaigus kelionę naujosios "tėvynės"—Kanados didmiestyje Winnipege, čia mūsų niekas nepasitiko ir nenūrodė, kur mes turime eiti ir prie ko kreiptis. Pasiėmę savo rankinius bagažus apleidome traukinį ir įsimaišė į miesto pilką žmonių minią pastebėjome, kad čia siaučia didelė bedarbė, nes ir dirbamojo dienoje darbininkų su nuplyšusiais drabužiais, alkanų matėsi pilni šaltgatviai. Mes į čia pribuvome penkiolika jaunu vyrų, lietuvių, bet likimas mus greit išskirstė—kiekvienas pasidarė savotiška planą ir stengėsi susirasti darbą. Mes su dr. M. pasidavėm rankas ir padarėm draugišką sutartį, kad ir blogiausio padėtyje atsidursime, bet vienas kito neapleisime—dalinisimės visais galimais būdais. Išbuvę kelėta dienų ir išvaikščioję skersai, išilgai miestą, darbą jokių būdu negalėjome gauti; o į čia pribūnanti vis nauji emigrantų šalonai liūdijo, kad darbas gauti nėra vilties.

Turėdami nuo kelionės atliekamų dar po keletą dolerių, nutarėm pavažiuoti už Winnipeg ant ūkių. (Tuomet buvo nuo laukų javų valymo laikas.) Pavažiavę vieną, kitą stotį, pastebėjome pradėtus valyti ir dar banguojančius javų laukus, išlipome ir vaikščiojom nuo ūkininko prie ūkininko, įteškodami darbą. Po ilgų įveskėjimo pastangų darbą susiradome pas vieną turtingą ūkininką—vokietį. Kalbos nemokėdami, apie atlyginimą nieko nesiteiravome, tik "džiaugėmės", kad nors vienas atsirado toks, kuris sutiko nupirkti mūsų pasiūlytos dalį jėgos. Čia mums teko padirbėti ištisą mėnesį; dirbdami visados stebėjome, kaip taip viskas puikiai sutvarkyta ir naujaisios mados mašinomis darbas atliekamas labai greitai, kas Lietuvoje būtų dideli stebūklai. Nuvalę ir iškūlę javus, gavome pusėtiną atlyginimą ir sykiu paaiškiniimą, kad mes esame nebereikalingi. Ūkininko painformuoti, kad nuo čia į šiaurius už 90 mylių, randasi dideli miškai, kuriuose rudenio ir žiemos sezonais kirtimo darbas tęsiasi be pertraukos.

Mums, kaip pestininkams, kelionė ilga ir varginga, bet nerandami kitokios išeities nutarėm tuos miškus pasiekti. Išleidę į kelionę klajojome po kalnus, griovius, granito laukus ir dumblynus. Kelio gerai nežinodami, mes daugiau suvaikščiojom, negu 90 mylių ir tik antros paros gale pasiekėm minimus miškus.

Susiradę darbo vietą, kreipėmės prie darbdavio, kuris mielai noru sutiko darbą duoti.

Darbininkų įvairių tautų dirbo keletas šimtų, kuriems grupėmis (po 2-4 vyrus) darbas paskirstyta sklypais. Uždarbis priklausė nuo mūsų pačių, nes darbas nuo šmuto. Bet ir su didžiausiu jėgų įtempimu, dirbant į dieną po 8 val. daugiau nebuvo galima padaryti, kaip 3 doleriai, iš kurių 1 dol. atskaitydavo už maistą ir "butą". Nulūdome, kuomet pamatėme lušnas, kuriose darbininkai gyvena: jos iš apvalių sienojų tik laikinai sutvertos ir išvaizdą turi lietuviško tvarto. Viduje ant dviejų "aukštų" per dvi eiles lovų, lovos, praėjimui tik siaurais takais... Pas darbininkus švaros palaikymui jokios disciplinos nėra; už tat viešpatauja didžiausia nešvara ir puiki dirvė veistis įvairiems parazitams, kurių po lovas gyva galybė knibžda. Kartais, lietaus suvilgytus drabužius ir pančiakas darbininkai džiaunasi ant lovų galų ir tuo poilsio laike padaro vargiai patenkiamą atmosferą. Jokių knygų bei laikraščių nesirasdavo, todėl darbininkai likusius nuo darbo valandas praleisdavo kazyruodami iš pinigų.

Čia gyvendamas, žmogus, atsiskyres nuo civilizuoto pasaulio, jautiesi lig pasakiškame pragare. Per ištisas dienas tik girdėtis po mišką darbininkų šlamėjimas, pielių ir kirvių taukšėjimas ir nuo jų smūgių grūviančių medžių braskėjimas, o naktimis darbininkų po dienos nuovargio dusavimai ir įveskančių maisto plešriųjų žvėrių kaukimai, kurių garsai nuaidėdami per mišką sudaro keistą melodiją.

Kadangi darbavietė nuo gelžkelio randausi už 90 mylių, tad susirgusiam arba sunkiai susižeidusiam daktarą pasišaukti nėra galimybės, nes daktaras į mėnesį atvažiuoja tik vieną kartą. Vieną gražų rytą dirbame, prakaituojamė ir girdime žmogaus riksmą:

—Vyrai, gelbėkite!—Atsisukę žiūrime, žmogus atsistojęs prie medžio ir užsimojęs kirviu, o netoli jo trys meškos, iš kurių viena pasiėmus jo dėžutę su maistu ir čiupinėja. Jai nebuvo reikalo įteškti atidarymo vietos—tarp "rankų" dėžutę suspandė, na ir ta subyrėjo. Maistui iškritus ant žemės visos rungtyniuodamos skaniai suėdė, nuėjo link kitų... (Darbininkams, dirbantiems Kanados miškuose, panašūs su meškomis nuotikiai, tai paprasti dienos įvykiai. Visados perspėjami po vieną nevaikščioti ir vietomis net ginklai išduodami).

Daug paguldėme gamtos puikiai išauklėtų medelių, daug sukrovėme kubometrų ir visados darbdavys pagirdavo, kad gerai dirbame. Bet antros savaitės gale, darbdavys sumanęs mus be jokio atlyginimo paliuosuoti. Atėjęs sako:—Eėė... vyrūčiai, jūs man sugadinote tokią gražią medžiagą! Aš jums nurodžiau taip, o jūs padarėte visai kitaip. Na, tiek to, aš nepaisydama, kad jūs man tiek daug "nuostolio" padarėte, bet dar jums bendrai išrašiau čekį nors del tabako.—Padavė čekį, ant kurio radome pažymėta tik 50 centų. Iš apmado pradėjo rankos į kumščias gniaužties, bet susilaikė, čekį sugražino me atgal ir tikrai lietuviškai atkirtome:—Tu rup... už tuos 50 centų nusipirk virvę ir pasikark.—(Vėliau teko sužinoti, kad tą patį padarė ir su daugeliu kitų). Nubloškę darbo įrankius ir praikėdami tokį surėdymą, parėjome į lušnas. Patekę į tokias išnaudojimo žabangas, nulūdę svajojome: į kurią šalį eiti ir kur darbą gauti? Bet ačiū tam, vakare iš darbininkų teko sužinoti, kad nuo čia už 14 mylių į rytus, teka didelė upė, per kurią vaikščioja garlaiviai.

Šių garlaivių pagalba galima dasikasti į kitus miškus. Rytui išaušus, susitvarkėm savo "bagazus" ir atsiveikėme su trumpos pažinties draugais, pradėjome naują kelionę. Iš priežasties nežinojimo kelio ir čia mums prisiėjo kojas gerokai privarginti, visgi upė ir prie miško esanti "uosta" atradome. Ant upės kranto kaip beširdės motinos palikti kūdikiai voliojames ir skundžiamies, kad esame tokie nelaimingi. Išlaukę visą dieną iki sutemos, mūsų pilvai jau ir valgyt prašo, o garlaivio dar vis nesimato. Atgal grįžti į lušnas ir prašyti darbdavio sykščios malonės nebesimorėjo. Kadangi čia per keliolika mylių jokio triobėsio, jokio žmogaus niekur nematyti, vien tik viešpatauja granito laukai, upės, upeliai ir šis mižinas, miškas, tad vienintelė išeitis buvo—apsinakvoti miške. Nuo žvėrių saugiausia, tai įsilipti į medį, bet ant nelaimės šalta naktis, prie to dar atmosferos krituliai (susimaišęs sniegas su lietu) vilgė suvargusias mūsų figūras. Pasirinkę patogesnę vietą, prisinešėme kuro, susikūrėm laužą ir šnekučiuodamies šildėmės. Liūdna ir ilgu. Gyvendami vienuose nuo pat kūdikystės dienų perkratinėjom praeitį ir statėm planus ateičiai, bet... Nakties bludumoje pasijuto me lig zoologijos daržė—iš visų pusių apsupti žvėrių: ragutuų, rainuotų, didelių ir mažų žvėrių, kurių vardai sunku suminėti. (Daugiau bus)

**LAIMĖ SIEKTI—MŪSŲ GEISMAS**  
Saulūžėlei užtekėjus, Broliai žirgus pabalnojo, Ir išjojo į karužį, Kad laimėti sau rytojų.  
Ziaurią, aštrią vedė kovą, Bet broliūžiai ją laimėjo. Jie jėgas savas subūrė, Savo priešą apgalėjo.

Taip ir mums ką nors sumanius, Reikia dirbti ir budėti, Savo darbą dirbant, tęsiant, Reikia viltį mums turėti.  
Mūsų tikslas yr—rytojus, Laimę siekti—mūsų geismas, Tiems, ką skriaudžia darbo klase, Ryt-poryt bus mūsų teismas!

Pr. Kam-kas.

15. II. 30.

## TORRINGTON, CONN.

Iš mūsų miesto darbininkų spaudoj nesimato jokių žinių iš lietuvių judėjimo. Tuo tarpu čia lietuvių randasi nemažai. Turime A. L. D. L. D. 81 kuopą, Vytautinę Draugiją, Lietuvių Piliiečių Klubą, Šv. Vincento Draugiją. Bet darbininkiško judėjimo nesudaro. Didžiama lietuvių ne tik patys nieko neveikia del darbininkų labo, bet dar pavydi, kad kiti veikia. Tik A. L. D. L. D. kuopa šiek tiek darbavosi. Balandžio mėnesį buvo A. L. D. L. D. 81 kuopos susirinkimas. Skaitytas laiškas nuo III Apskričio organizatoriaus drg. J. Strižausko Agitacijos Fondo reikale. Kuopa paskyrė F. Kemežį ir A. Mažulaitį parinkti auk Agitacijos Fondui.

Piliiečių Klubo susirinkime surinkta \$2.63; Vytautinė Draugystė paskyrė iš izdo \$10 ir Draugijos susirinkime surinkta \$5. Man besikalbant su V. Stankevičium iš Waterburio ir prisiminus apie Agitacijos Fondą, jis paaukėjo 50c. Viso surinkta \$18.13, kurie pasiūti per "Laisvę" į Agitacijos Fondą.

Dabar A. L. D. L. D. 81 kuopa rengia pikniką puikiame sode pas drg. V. Kelmelį ant farmos, 25 d. gegužės. Kviečiame visus vietas ir apeliinkiu lietuvius atsilankyti į mūsų pikniką, kuriame būsite pilnai patenkinti. Pelnas nuo šio pikniko bus skiriamas Agitacijos Fondui.

Kaip visur, taip ir čia viešpatauja bedarbė. Daugelis darbininkų vaikštineja ir niekur negali darbo gauti. Kurie ir dirba, tai ne pilną laiką. Dirbant reikia nesvietiškai skubinti, nes breso išdirbystė duoda bonus. Vieną dieną reikia nertis iš kalio besukubinant, o antrą dieną liepia neateiti į darbą.

Hendy Machine Co. per visą žiemą dirbo pilną laiką, nes turėjo didelių užsakymų iš Francijos ir daugiausiai gabeno mašinas į Sovietų Sąjungą. Bet jeigu darbininkas prašo didesnės algos, tai bosas nei nešneka. Bet ir čia nuo 1 d. balandžio pradėjo silpniau dirbti ir daugeli darbininkų paleido iš darbo. Ir dabar vis atleidinėja darbininkus, o likusius darbe verčia nesvietiškai skubėti. Daugeli verčia dirbti nuo šmuto, bet mokestis tokia paskirta, kad ir skubėdamas negali uždirbti. Darbininkai neorganizuoti, todėl darbdavimas negali pasipriešinti, o darbdaviai įdėnėja ant darbininkų sprando.

**F. K. Hendes Darbininkas.**

## PHILADELPHIA, PA.

**Pakvietimas į Lyros Choro Pikniką**

Gerbiamejį Philadelphiajios ir apielinkės lietuvių darbininkai! Lyros Choro piknikas įvyks nedėlioį, birželio 1 d., Laurel Springs, N. J.

Choras rengia pramogas, kad pasidaryti įplaukų del užlaikymo mokytojų ir kambaryų pamokoms. Choristai organizuoja ir palaiko chorą ne vien tik del sąraš. Bet kad įvairių darbininkų draugijų pramogose palinksinti susirinkusius darbininkus. Lyros Choras niekuomet neatsisako patarnauti darbininkiškom organizacijoms. Lyros Choras rėmė praėtyje ir prizada ateityje remti darbininkiškas draugijas. Todėl mes kviečiame visus darbininkiškas draugijas paremti mus skaitlingu atsilankymu į mūsų pikniką. Tuomi suteiksite mums materialų ir moralę paramą. Tuomet mes turėsime daugiau energijos lavintis naujų ir tinkamų dainų, kuriomis jus linksminsime darbininkų draugijų parengimuose.

Įvyksiuame Bendro Komiteto susirinkime gegužės 14 d. buvo svarstyta apie "Laisvės" dienraščio nauda rengiamą

pikniką, kuris įvyks rugpjūčio 31 d., Laurel Springs, N. J. Tam darbu išrinkta komisija iš trijų, tinkamiausi draugai—A. Shamon, A. J. Smithas, J. Poodis. Ta komisija turės rūpintis surengimu programos. B. K. susirinkimas instruktavo komisiją, kad rūpintųsi išanksto atsišaukti į kitas darbininkiškas organizacijas, kad jos prisidėtų prie taip svarbaus darbo, kad sudarytų plačią veikimo komisiją.

**F. Linkus,**  
Lyros Choro Korespond.

**BERLYNAS.**—Čia gauta pranešimas, kad Francijos imperalistų valdininkai Indo-Chinijoj užgriebė per ten gabenamą karinį gają iš Vokietijos į Chiniją.

## PRANEŠIMAI IŠ KITUR

PHILADELPHIA, PA.

A. L. D. L. D. 10 kuopos susirinkimas bus pamedėi, 26 gegužės, Liaudies Name, 8th St. ir Fairmount Ave., 8 val. vakare. Visi nariai malonėkit atsilankyti, turime labai svarbių reikalų aptarti. Taipgi gaušit naują knygą, "Politinės Ekonomijos Pamatai". Atsiveškit ir naujų narių. Org. A. G. 121-2

PLYMOUTH, PA.

Daugeliu jau žinoma, kad jau apie 15 metų čia gerai gyvena lietuvių laisvos kapinės. Laikytas susirinkime kovo mėnesį liko nutarta suruošti apvaikščiojamą 30 gegužės, 1930, ant kapinių žemės. Bus prakalbos ir gera programa; dainuos chorai. Pradžią 10 val. ryte. Komisija rūpinasi, kad apvaikščiojimas būtų gražus ir įspūdingas. Todėl visi vietas ir apielinkės lietuvių kviečiami dalyvauti. Kapinių žemė randasi West Wyoming. Privaziavimas parankus. Iš Pittstono reikia imti West Pittston karą ir važiuoti iki Denison St., Malby. Iš Wilkes-Barre reikia imti West Pittstono arba num. 44 karą ir išlipi ant Denison St., Malby. Kurie norės nusipirkti loti, galės gauti komisija bus ant vietos. Kurie esate skolingi už lotus ir už apdirbimą, malonėkit užsimokėti, nes žinot, kad procentas auga. Sekr. J. Staskevičius. 121-2

ELIZABETH, N. J.

Linkama pavasarių pikniką rengia L. D. P. Klubas sekmadienį, 25 gegužės, Willicks farmoje, Linden, N. J. Pradžią 12 val. diena. Bus gera orkestra fokiams. Willicks farma žinoma šioj apielinkėj visiems, kaip viena iš gražiausių vietų. Šiais metais Willicks farma apsuagota nuo lietaus, šalčio ir šilumos. Taipgi visi ir visos važiuokime į pikniką 25 d. gegužės. Kelrodas: Iš Elizabeth paminkit ant Broad St. busą num. 32, Rahway, išlipkit ant Stiles St., Lindene, ir eikite po dešinei. Busu num. 44, Edger Rd., važiuokite iki sustos; išlipę eikite po kairei. Rengėjai. 119-21

## DETROIT, MICH.

Pirmą didelį pikniką rengia Aido Choras Decoration dienoj, 30 gegužės, Beech-Nut Grove Parke, tarpe Middle Belt Rd., Michigan Ave., Ecorse. Gerbiame Detroito lietuvių, visi, kas gyvas, į pirmą Aido Choro pikniką. Dainuos Aido ir lenky Harmonia chorai, po vad. drg. V. Zuko. Bus ir įvairių žaislų. Turėsime puikią orkestrą, prie kurios galėsime pasiekti ir linksmi praleisti laiką ant tyro oro. Piknikas prasidės 1 val. po pietų; programa 4 val. Įžanga 50c ypatai. Sirdingai visus užkviečia Aido Choro Komitetas. 120-23

## \$1,000 Tik už 60 Centų

Atsiųsk 60 centų, tai gausi visokių stebūklingų žolių vertės tikstantčio dolerių. Ką tas tikstantis doleris žmogui reikia, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugedimo. Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagumų apimtas. Jeigu tokiam žmogui ir aukštinį kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas aukso kalnas. Taipgi jeigu jauties esąs apimtu kokių nors nesmagumų, tai greit reikalauk mūsų vaistažolių nuo bile vienos žemiau pažymėtų ligų ir atpauk savo sveikatą.

Vaistažolės yra nuo sekančių ligų: vidurių užkietėjimo, skilvio nemalio, nenoro valgyt, strėnų ir pečių skaudėjimo, patūkimo, dusulio (asthma), peršalimo, skaudėjimo po krūtine, reumatizmo, plaukų slinkimo, pleiskanų, šlapinimosi lovoj ir kitų ligų. Atsiųsk 50c, tai gausi vaistažolių, kurios jums sugrąžins sveikatą, panaikins minėtas ligas.

Jeigu kenti nervų suirimą, galvos skausmus, užima ausyse, nuomara, širdies liga, tai atsiųsk 50c, gausi mūsų gausius vaistus, taip vadina mūsų "Nervų Preparaatą". Nervų ligų yra labai blogas dalykas, bet mūsų Nervų Preparaatas užbėga tai ligų kelią ir suteikia žmogui ramumą. Atsiųsk mums 10c, o gausi mūsų žolių ir knygų katalogą. Reikalingi mūsų žolių parduotėjai visuose miestuose.

P pinigų šiek užkū arba money orderiu, nesuikękit pinigų paprastam laiškė.

**M. ZUKAITIS**

25 Gillet Road / Spencerport, N. Y.

## HAMTRAMCK, MICH.

T. D. A. 72 kuopos susirinkimas bus nedėlioį, 25 gegužės, Rusų Sveikatinėj, ant Yemas St. Pradžią 10 val. ryte. Visi nariai atėkit ir nepamirškite perėito susirinkimo naramo, kad kiekvienas turit atsivesti po naują narį. Org. B. Warneckas.

## HARTFORD, CONN.

Tarptautinis Darbininkų Apsigyrimas rengia masinį mitingą pėnyčioį, 23 gegužės, Labor Temple, 97 Park St. Pradžią 8 val. vakare. Kalbės naujas distrikto organizatorius M. E. Taft. Subatoį, 24 gegužės, Tarptautinis Darbininkų Apsigyrimas rengia sauų balių Labor Temple, 97 Park St. Pradžią 8 val. vakare. Bus gera orkestra fokiams. Kiekvieno darbininko pareiga dalyvauti minėtuose parengimuose. Komitetas. 120-21

## WORCESTER, MASS.

Tarptautinio Darbininkų Apsigyrimo 13 kuopa rengia sauų pikniką nedėlioį, 25 gegužės, Olympia Parke. Tame piknike dainuos Žilberio Choras, trauks virvę nevedė su vedusiais ir bus daug kitokių įvairumų. Taipgi bus minkštų gėrimų ir skanių užkandžių. Kviečiame visus atsilankyti, nes dar pirmas piknikas šiame sezone, kur bus progos smagiai laiką praleisti prie gero muzikos. Rengėjai. 119-21

## TAI TIE SVELNŪS

## CIGARAI

VARDU

## MENDELO

Kurių Jūs Pageidavote

Padirbti iš suderintų Havanos tabaku. Vidury vien tik iš importuotų tabaku.

KAINA PO 10c IR DAUGIAU

ISBANDYKITE SIANDIEN

Juos Idirba

## STANLEY PAUL

1035 Spring Garden Street Philadelphia, Pa.

Sulig reikalavimo, Mūsų cigaru taipgi ir per paštą išsiunčiame, kaip užsakymus (ordėras).

## LIETUVOS PREKIŲ

galima gauti kiekvienoje geresnėje lietuvių krautuvėje. "Birutės" saldainių, dešrų, lašinių, palengviečių, kumpių, baravykų, trejančių ir tt.

Remkime Lietuvius

LITHUANIAN IMPORTING COMPANY

818 E. Sixth Street SO. BOSTON, MASS.

## LIETUVIS GRABORIUS



## JONAS PETRUSKEVIČIŲ

162 Broadway  
Rezidencija: 13 W. 3rd Street SO. BOSTON, MASS.  
Tel.: So. Boston 0304-W

## Lietuė Fotografistė

Fotografuoa, Didina ir Maluoja Visokiom Spalvom Pavulaku

Studija atdara kiekvieną dieną ir nedėliomis nuo 9:30 iki 6 po pietų.

## MARGARETA VALINČIUS

Room 32, Weitzencorn Bldg. Public Square WILKES-BARRE, PA.

Bell Phone, Poplar 7646

## A. F. STANKUS

GRABORIUS-UNDERTAKER

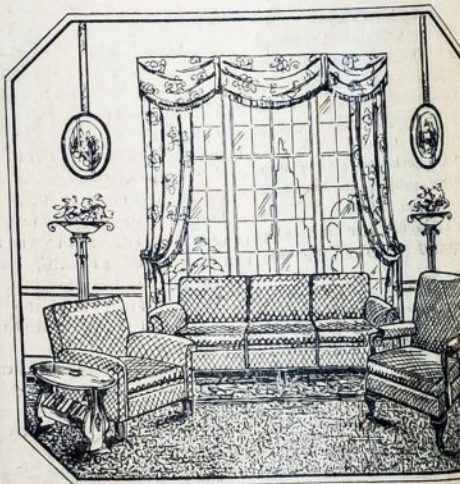


(Išbalzmuoja ir laidoja visus rūšis visokių kapinių. Nėra nieko, ko nereikėtų valandose sukurti pas mane. Pas mane galite gauti lotus ant visokių laukų ir geriausias vietas ir už lėmą laiką.)

## NAUJAUSIOS MADOS

# FORNIŠIAI

Didžiausias Pasirinkimas Už Specialiai Zemas Kainas



PARLOR — BEDROOM — DINING ROOM and KITCHEN SUITES

Pristatom kad ir toliausiai. — Didelis pasirinkimas

Kaina žemiausia — fornišiai garantuojami. Galima pirkti ir lengvomis išmokėtimis.

## MACYS BROS. FURNITURE CO.

198-200 GRAND STREET

Tarpe Driggs ir Bedford Avenues, Brooklyn, N. Y.

Tel., Greenpoint 2372

Valandos: nuo 8-nyų ryto iki 9-nyų vakaro



# VRANGELIO SALA

Sovietinės Sąjungos teritorijai, tolimuose siauriose, randasi Vrangelio sala, kuri turi savo istoriją.

Siaurių tyrinėtojas Vrangelis, visai nebuvo ant tos salos, net ir iš tolo nematęs, pažymėjo ją ant žemlapio tikrai remiantis teoretiniais sumetimais, pagal jūrų vandens bėgimo sruogas. Jis spėjo, kad tokioje ir tokioje vietoje turi būti sala. Paskyri kelius sykius bandė pasiekti, bet neturėjo pasisekimo. Vienok salos vieta, kaip vėliau paaiškėjo, buvo ant žemlapio pažymėta teisingoje vietoje. Ši neapgyventa sala priklausė Rusijai ir svetimos šalys—Anglija, Amerika ir Kanada—per ilgą laiką norėjo kaip nors ją užvaldyti. Mat, apatgi medžioklės, čia labai patogi vieta siaurių tyrinėtojam apsigyventi su orlaiviais, padaryti orlaiviams stovyklą.

1926 metais Sovietų Sąjungos valdžia sumanė apgyventi Vrangelio salą ir sykiu ją tinkamai iširti. Nuvežė dešimtį europiečių ir 51 čukčą ir eskimosą.

Ant salos kolonija buvo įsteigta tokiu laiku, kuomet pinigų trūko ir ją pilnai sutarė kurti negalėjo. Nebuvo įtaisyta radio stotis, pradėta statyti trobsiniai, bet neužbaigti. Laivas, nugabenęs tuos kolonistus, turėjo juos palikti ir grįžti atgal.

Bėgiu trejų metų nuo to kolonistų negauta jokių žinių. Pradėjo eiti gandai, būk tie kolonistai kenčia didžiausią vargą ir grėšia jiems neišvengiama bado mirtis. Priešų spauda pradėjo rašyti, kad Sovietų Sąjungos valdžia nugalėto žmones ant salos ir dabar jau nesirūpina jų likimu. Todel Sovietų Sąjungos valdžia įsakė ledlaužiu „Litkei“ net iš Juodųjų jūrų pasiekti Vrangelio Salą ir suteikti pagalbą tiems žmonėms.

Ledlaužis „Litkė“, vargais negalais, pasiekė salą. Ir koks buvo nusistebėjimas, kuomet surado kolonistus ne tik nepadaryjančius, bet maistu apsirūpinusius ir dar galinčius prastę porą metų, jeigu pagelba ir nebūtų pribuvęs. Paleisti gandai, kad jie ten bado, neturėjo jokio pamato. Ir niekas iš kolonistų nepanorėjo grįžti atgal. Čukčiai dar pasituntė savo kaimynams pavietimą atvykti ant Vrangelio salos gyventi, nes čia daugiau maisto yra. Naujaukuriams buvo sunkus gyvenimas pirmus metus, o paskui jie pradėjo tvarkytis.

Žinoma, ten klimatas žiaurus ir tuo žvilgsniu europiečiams labai sunku. Bet kolonijos viršininkas drg. G. Ušakovas pasakė, kad ant šios salos gali tik didžiausias tinginys badauti.

Sunkiausi ant salos laikai, tai kuomet užėina taip vadinama „ilgoji naktis.“ Tuomet bėgiu kelių mėnesių veik neprašvinta, tik dvi valandas laiko lyg sublandos pasidaro ir vėl užėina tamsa. Per tą laiką prisieina sėdėti savo „žieminiuose lizduose“ ir maitintis tuo, ką vasaros metu pasigaminome—mėsa, žuvis.

Didžiausias gyventojų priešas—tai snieginės audros. Kas išlenda iš savo „lizdų“—buvainių ir pakliūva į tas audras, tas pergyvena sunkias valandas. Dažnai į tokias audras pakliūva medžiotojai ir kai kurie jų net žūsta. Užėjus tokioms audroms, tuojaus žmogų ir šunis aplieja ledu, net ir burną aptraukia lediniu lobu ir žmogus negali judėti, eiti toliau arba grįžti į savo buvaines. Šunes, pakliūvę į tokias audras, tuojaus snukius kiša į sniegą, kad nukračius ledą. Todel kaip tik užėina audros, tai medžiotojai tuojaus pasidaro audeklines būdeles ir jose glūdi tol, kol nepraeina audra arba sudrasko audeklą ir juos pveda audros globai. Draugas Ušakovas pasakojo, kad vieną sykį tokia audra užklupo medžiotojų ir jie buvo net dešimtį dienų. Vienuoliktą dieną audra nutilo ir tik tuomet sniege ledu aplietus pavyko surasti medžiotojus, o du net kitą dieną po audros nutilimui surado sniege be sąmonės ir atgaivino.

Ir nepaisant tų sunkenybių, visgi kolonija žengia pirmyn. Draugas Ušakovas ir kiti tyrinėtojai darba varo smarkiai. Bando visą salą iširti ir pagaminti tinkamą žemlapį, kurio iki šiol nebuvo.

Dirbant Ušakovui mokslinį ir kultūrinį darbą, prisijėjo kovoti ir su prietarais. Tarpe atvežtų eskimosų pasirodė vienas šamanas (eskimosų dvasiškis), kuris pradėjo savo darbą. Jis rodė jiems visokių „stebuklų“ ir buvo sugabos monolinkas, moko gudriai parodyti įvairius „trikus“, kuriuos aiškino dieviškais. Tame darbe jis buvo puikiai išsilavinęs. Savo laiku buvęs jūreivis. Draugui Ušakovui prisijėjo prisizūrėti į tuos visus šamanus „viršgamtinis“ darbus, juos suprasti, pačiam prieš publiką pakartoti ir numaskuoti šamaną. Pagaliau, šamanas, po numaskavimo, turėjo išsivadėti to savo „dieviškumo“ ir gyventi užsiimant naudingą darbą.

Bėgiu trejų metų kolonistai ant Vrangelio salos užmūšė 450 pėsčių (tam tikra rūšis lapų), kurių kailiai brangūs; 200 baltųjų meškų, apie 300 ronių, surinko virš tona ronių ilčių ir apie toną surinko mamontų ilčių.

Dabar Sovietų valdžia aprūpino koloniją medžioklės ir kitais įrankiais, todel kolonistai galės geriau gyventi ir Vrangelio sala bus tinkamai iširta.

Caro valdžia per daugelį metų nei nepagalvojo tą salą iširti ir pavartoti naudingiems tikslams, o Sovietų Sąjungos valdžia jau darbuojasi ant salos. Ir reikia tikėtis, kad greitai laiku čia bus įsteigta orlaivių stotis. Iš čia galima bus tyrinėti šiaurės, čia suras prieglaudą šiaurės šiaurinės ekspedicijos ir tt. Taip darbuojasi Sovietų Sąjungos valdžia, o dar vis atsižranda tokių gaivalų, kurie drįsta sakyti, kad Sovietų Sąjungos valdžia nesirūpina kultūra, nesirūpina moksliniais reikalais ir tt.

Svenčioniškis,

## ELIZABETH, N. J.

Gegužės 2 d. įvyko Aušros Draugijos susirinkimas. Narių dalyvavo vidutiniai. Vėliau sekė įvairių komisijų bei atstovų pranešimai. Piktiko komisija pranešė, kad piknikas jau artinasi, įvyks gegužės 18 d., Dark Lane Parke, tarpe Elizabetho ir Lindeno. Taipgi komisija pranešė, kad vietinis Bangos Choras sutiko dalyvauti.

T. D. Aps. atstovas pranešė, kad T. D. A. New Jersey distrikto rengia bazarą, kuris įvyks gegužės 23, 24 ir 25 d., 93 Mercer St., Newark. Atstovas iš priešfasistinio ve-

kimo pranešė, kad jau turėjo susirinkimą ir nutarė surengti protesto prakalbas prieš Lietuvos fasistinius budelius, kad liautųsi žudę Lietuvos geriausius darbininkus bei darbininkes.

L. L. Namu Bend. atstovas pranešė, kad per praeitą mėnesį bend. turėjo mažiau įplaukų. Taipgi atstovas pranešė, kad komisija pasiuntimo Jono Dapkauo dūšios į dangų jau tikrai ištyrė, kad jo dūšia dar randasi čyščiu, tai jau užpirkto mišias už \$8, vainiką už \$10 ir bakčią alaus už \$16. Pirmiausia šerinkinkai, priešakyje su savo ponu prezidentu, turės maršuoti bažnyčion pasimelsti už Jono Dapkauo dūšę. Iš bažnyčios turės vežti kvietikas į kapus ant Jono Dapkauo nelaimingos dūšės kapo. Pargrįžę nuo kapų, pasistatys bakčią alaus ir manks, kaip versiai putrą, rėkdami ura už Dapkauo nelaimingą dūšę. Matote, kur link bendrovė eina? Ant vėjo pralėis net \$34. Geriau jūs būtumėte nupirkę drabužius Dapkauo našlaitėm dukrelėm. Bet keista, kodėl bendrovė nesirūpino dar su trijų žmonių dūšiomis, kurie likosi nuuodinti svetainės sklepe. Tos trys dūšios „no good.“ iš ty viena buvo nepaprasta salesmanadžerie dūšia, gal būt bendrovės štabui buvo nekošer.

Valdya ateinančiam pusmečiui išrinkta veik ta pati. Pirm. B. Budris, vice-pirm. S. Pinkevičius, nut. sekr. B. Barauskas, finansų sekretoriai—A. Grigutis ir D. Grigutis, išdo glob.—J. Krakauskas ir P. Kalnietienė; išdinkas bus renkamas sekantį susirinkimą. Aušros Draugija nutarė perkelti susirinkimus iš pirmos pėtnyčios į antrą ketvergą. Sekantis susirinkimas įvyks birželio (June) 12 d. Draugai ir draugės, gerai įsitęykite susirinkimų dieną.

Aušros Koresp. V. K. S.

## WORCESTER, MASS.

Iš S. L. A. 57 Kuopos Skundų Tyrinėjimo Eigos

Skundų tyrinėjimo antra sesija, jeigu taip galima pavadinti, įvyko 19 d. gegužės. Klubo svetainėje, pagal Bagočiaus reikalavimą.

Pirmos sesijos tyrinėjimui užsibaigus, Bagočius įteikė kaltinamiesiems naujus apkaltinimus. Pradėjus antrą sesiją, vėl įteikė naujus apkaltinimus. Nežinia, kada bus galas tiems kaltinimams? Bagočius didžiujasi, kad jam bus užmoka ir jis taip darysias, kol kaltinamieji pavargs ir pasiduos. Reiškia, nori priversti, kad prie nepapildytos kaltės prisipažintų kaltais. Vietos keletas fašistų užsispyrė, kad sulaukias siuntimą mūsų kuopos delegatų į Chicago's seimą ir dabar jie deda visas pastangas, kad savo tikslą atsiekus.

Pradėjus tardymą, skundėjai vos priprašė keturius savo liudininkus liudyti prieš kaltinamuosius. Jų tris išklausinėjo Dėdno advokatas Barkus. Liudininkai taip susipainiojo, kad apgynečių advokatas tik paėčiaivo jiems už tokį liudijimą. Tik vienam jų, rodos, Zulskiui, buvo uždavęs keletą klausimų, nes jis pasakė, kad Jusius laike žuko prakalbų pasakę, kad žuką reikia nulyčiuoti. Žinoma, tokį melą gali sakyti tik juodžiausias fašistas. Abelnai jų liudijimai prietarauja vieni kitų pasakojimams, nors jų du yra pasirašę po skundais. Vadinasi, liudininkų neturi, o skundus vis naujus gamina, lopo senųjų skyles.

Publikos į tyrinėjimus prisirenka nuo trijų iki keturių šimtų, dalyvauja vyrų ir moterų ir visa publika atjaucia apskūstiesiems.

Laikė tardymo Bagočius nūduoda, kad jis bylai priduođa labai daug svarbos, nes akių nepakelia, ir publika nepažūri, o vis rašo, trina, taisy ir vėl rašo, liudininkams aiškina žodžius, sakinius ir tt.

Trečias tyrinėjimui vakaras

paskirtas ant 21 dienos gegužės, vėl Lietuvos Svetainėje. Sakoma, kad taip bus svetainės mainikuojamos, kol tyrimai pasibaigs.

Tėmytojas.

## TORONTO, KANADA

Laikė paskelbimo vajuas už Darbininkų Apsigynimo Lygą, nuo vasario iki kovo pabaigos, gauta į šią organizaciją iki 40 naujų narių. Vienok mūsų darbas tuomi negali pasibaigti. Kaip senieji, taip ir naujieji nariai turi darbuotis, kad neliktų nei vienas lietuvis darbininkas neorganizuotas, visi turi prigulėti prie Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos. Kiekvieno darbininko ir darbininkės pareiga prigulėti prie tokios organizacijos, kuri kovoja už savo klasės reikalus. O kovoti ir laimėti galima tik tuomet, kuomet darbininkai bus organizuoti. Prie šios organizacijos priklausio A. L. D. L. D. 162 kuopa. Turėtų ir visos kitos A. L. D. L. D. kuopos Kanada

**GYVYBĖ PRIKLAUSO NUO ŠTAI KO INKSTŲ, KEPENŲ, PUSLES**

Per virš 200 metų tikrasis Gold Medal Haarlem Oil buvo pripažintas gyduole del šių organų netvarkos. Lengvas ir malonus imti. Bandyk šiandien. Trijų dydžių, vaistinėse. Ieškokite: "Gold Medal" vardo kiekvienoje dėžutėje.

**NEW AND IMPROVED GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES**

## NAUJA IDOMI BROŠIURA

### "AR STEBŪKLAI PAGYDO?"

PARAŠĖ R. MIZARA

Išleido Dienraštis "Laisvė"

Knygelė nedidelė, bet kupina faktų. Čia smulkmeniškai aprašyta Maldeno stebūklai, jo istorija ir visoki incidentai; čia telpa platus aprašymas apie pasaulinius stebūklus: Liurda, Aušros Vartus, Santos "paną Mariją," etc. Be to, surašyta visa eilė įvairių net švenciausių relikvijų, kuriomis "žmonės gydoma," stebūklai atlikinėjama.

Knygelė "Ar Stebūklai Pagydo?" taip jau surinkta visa eilė faktų, kaip Sovietų vyriausybė prikėlė iš grabų šventuosius ir stebūklinguosius, kurių lavonai "niekad nekirmijo ir nepuvo." Žodžiu tariant, ši knygelė tai neįkainuojamas kiekvienam darbininkui įrankis kovai prieš tamsą.

64 Puslapių, Kaina 15 centų

Platintojams, kurie ims nemaziau 10 kopijų, duosime po 10 centų už kopiją. Nerie kartu su užsakymais prisiųsti ir mokesčiai, tien. nerokiuosime persiuntimo kaštų. Būkite ekonomiški, suskite užmokesčių kartu su užsakymais.

Tuojaus reikalaukite prisiųsti ir aplaikę brošiūrą platinkite tarp parapijonų.

## LAISVĖ

46 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.

## ŽODIS NUO DR. MENDLOWITZ

Šiuomi primenu savo draugams, jog aš vis dar praktikuojau savo profesiją. Pirmiaus antrašas buvo 271 Berry St. Dabar mano antrašas:

DR. H. MENDLOWITZ

2220 Avenue J Brooklyn, N. Y.

Tel.: Midwood 6261

## PENKI METAI

ALBINAS KUSLIS, 622 Bank St., Waterbury, Conn., atsako šaip: Jau 5 metai, kaip Jūs, JOHN'S cigarus savo Restoracijoje užtikau, ir juos visi geria, kad malonus rūkyti.

Jurginė draugystė, Union City, Conn. Iš žymiausių Amerikoje, turinti savą parką piknikams ir salę baliams, Naujokų Cigarus nuolatous užlaiko, kad rūkytojams patinka!

Lithuanian Liberty Hall, Elizabeth, N. J., 269 Second St., nuo senai JOHN'S Cigarus užlaiko, nes Cigarai geri.

Brooklynio Lietuvių Nepriugulmingas Klubas, 269 Front St., kalpo žymus politikoje, savo rūmose, nuo senai su pasigėrėjimu, JOHN'S Cigarus bizniauvoje. Taip pat visos švaresnės Lietuvos restauracijos Brooklyne ir pralinesni biznieriui užlaiko JOHN'S po 10c. Visi rānkomis padaryti ir po vardu PETRO.

Todel Gerbiamieji Draugai ne tik Brooklyn, bet ir kituose miestuose bizniaus uveidimose, kur rūkymai yra užlaikomi, visur reikalaukite virš paminėtis vardais Cigarų. Ant pareikalavimo visur Amerikoje išsiuntinėjama per pašta. Adresuokite:

## NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBĖJAI

267 DIVISION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Praėjusiame A. L. D. L. D. 162 kuopos susirinkime buvo pakeltas klausimas, kad sutverti Toronto Lietuvių Darbininkų Susivienijimo, kuopą. Sumanymas priimtas ir kuopa bus sutverta. Tam darbiui išrinkta komisija, į kurią įėjo A. Markis, E. Dabravolskienė ir V. Vitkus. Vietos lietuvis moterys turi organizuotis į Lietuvos Darbininkų Susivienijimą, nes ši organizacija rūpinasi darbininkų ir abelnai

darbininkų reikalais. Todel ir vietos moterys darbininkės turi parodyti, kad moka kovoti už savo klasės reikalus. Taipgi susirinkime išdalintos blankos aukų rinkimui Tarptautinui Moterų Komitetui. Blankas paėmė E. Dabravolskienė, Bimbiėnė, Keveziėnė ir S. Stukienė. Visų darbininkų ir darbininkų pareiga aukoti šiam reikalui pagal išgalę.

Sekr. V. Strazevičius.

# "LAISVĖS" EKSKURSIJA Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ

Išplauks iš New Yorko Didžiųjų Garlaiviu

## BERENGARIA

Seredoj, Liepos (July) 16 d., 10 Val. Ryte

DVYLIKA DIENŲ SOVIETŲ SĄJUNGOJE!

Ekskursijai vadovaus pasižymėjusi darbininkų reikalų gynėja Draugė N. MARKOFF

Vaziuodami su šiaja ekskursija matysite visas svarbiausias vietas priekplauki miestuose tose salyse, per kurias vaziuosite. Sovietų Sąjungoje aplankysite: Maskva, Kijeva, Charkova ir Leningradą. Ten jums aprodys visas visuomenines įstaigas, industrijų centrus, supažindins su Sovietų gamyba ir su Sovietų tvarka.

Kaina Su Antros Klasės Laivakorte į Abi Pusi

\$590, Su Turistų Klasės Laivakorte \$495

Ta suma apmoka laivakortę, važinėjimą geležinkeliais miegamuose kambaryuose Sovietų Sąjungoje, nakvynes pirmos klasės viesbučiuose ir valgių po tris sykius į dieną. Tai gana pigu.

PENKIOS DIENOS SOVIETŲ SĄJUNGOJE!

Penkių dienų ekskursija Sovietų Sąjungoje, su apmokėta laivakorte į abi pusi, apmokėta transportacija antros klasės traukiamais su miegamais kambariais, apmokėta nakvyne pirmos klasės viesbučiuose ir apmokėta maistu tris kartus į dieną, kainos sekamos:

Su Turistų Klasės Laivakorte \$385 ir Su Trečios

Klasės Laivakorte \$340

Norintieji vaziuoti, tuojaus reikalaukite užsiregistravimo blankų. Nieko nelaukdami, nusitraukite pasportinių paveikslų, iš kurių 6 turėsite prisiųsti mums gražindami blankas. Taip-pat tuojau rūpinkitės savo mieste gauti pasportą išvaziavimui į užsienį. Del pasporto reikia kreiptis į vietinės policijos departmeną. Jie nurodys, kas jūsų mieste išduoda pasportus.

Reikalaudami platesnių informacijų, rašykite:

## "LAISVĖ"

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

## DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Kas yra didžiausias žmogaus priešas?—Šaltis. Jis ne tik sunkiausias ligas įvaro, bet ir į grabą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po plačią Ameriką pagarsėjusius

Urbo Lax Tabs

Urban's Cold Powders

yra tai kanoelė prieš kitą amėiną žmogaus priešą—vidurių užkietėjimą—kuris žmogui pagamina daug rūpesčių ir sunkių ligų. 25 centai už skrynute.

(MILTELIOUS NUO ŠALČIO) Jokių šalčių nebijo. Už 75c už bakšą apsiginkluok nuo savo amžino priešo!

## F. URBONAS, Aptiekorius

151 Metropolitan Ave.

BROOKLYN, N. Y.

Telephone, Greenpoint 1411

6102 Grand Avenue

(Kampus Clermont Avenue)

MASPETH, L. I. N. Y.

Telephone, Juniper 9796

Siųsdami pinigus su savo adresu, užrašykite:

## FRANK A. URBAN PHARMACY

151 METROPOLITAN AVENUE,

BROOKLYN, N. Y.

Aš, žemiaus pasirašęs, siunčiu VIENA DOLERĮ, už kurį malonėkit man prisiųsti URBAN'S COLD POWDERS ir URBOLA, su nurodymais, kaip vartoti.

Vardas \_\_\_\_\_ Street or Avenue

No. \_\_\_\_\_ State \_\_\_\_\_

Miestas \_\_\_\_\_



# VIETOS ŽINIOS

## Demonstracija ir Prakalbos Prieš Nulynčiamą Negro

Visi darbininkai, baltieji ir negrai, šaukiami į demonstraciją ir prakalbas šį penktadienį, 7 valandą vakare, Workers' Centre name, 105 Thatford Ave., netoli Pitkin Ave., Brooklyne. Prakalbas rengia Komunistų Partija kartu su Jauųjų Komunistų Lyga ir American Negro Labor Congress, užprotestavimui prieš nulynčiamą negro darbininko miestely Sherman, Tex.

Demonstracijos bus Howard ir Dean gatvėse; taipgi ant kampo Elton ir Pitkin Ave. Kviečiama kuo daugiausiai darbininkų bei darbininkių dalyvauti šiose demonstracijose. Bus žymūs kalbėtojai.

## Barberiai Darbininkai Dedasi prie Tr. Union Unity League

Vakar vakare, T. U. U. L. svietainėje, įvyko barberių darbininkų (samdinių) svarbus susirinkimas, kuriame jie nutarė dėtis prie kovingos darbininkų organizacijos, Trade Union Unity League. Nors bosų barberių taip vadinamos "unijos" atstovas su pulku gengsterių grasino išardyti mitingą, vienok kovingi barberiai to nepaisė ir laikė savo skaitlingą susirinkimą. Šiame susirinkime pastatė savo reikalavimus, kurių svarbesni yra šie: 10 val. darbo dienos, \$40 algos savaitė, prieš pavarymą iš darbo ir samdymą kitų be svarbios priežasties ir už bedarbių apdraudą. Bosų samdytų gengsterių pasiryžimai niekais nuėjo.

## Išdegino Lajum Kūdikiu Akis

Praeito trečiadienio vakare ant Moore St., Brooklyne, Helenos Sobcek stuboj buvo kokia tai "parė." Susirinkę, daugiausia jauni, linksminosi ir užė iki 3 val. ryto. Kitą stuboj gyveno kita meteris, vardu Anastasia Chisak. Gir dėdama užima ir klyksmą Sobcekienės stuboj, negalėjo užmigt ir, pritrūkus kantrybės, nusprendė "pafiksyt" savo kaimynę už leidimą savo stuboj taip vėlai trukmą kelt. Ji paėmė dėžutę "lajaus" (tam tikros deginančios druskos), atidarė ją ir įbėgus Sobcekienės stubon, sviedė lajaus dėžutę šeimininkei veidan. Dėžutė atsimušus į moterį užkrito lovoj gulinčiam septynių mėnesių kūdikiui ant veido ir smarkiai apdegino jį. Gydytojai sako, kad vaikutis gali mirt nuo to, o jei nemirs, tai bus amžinai neregis. Chisakienė areštuota ir padėta po \$1,500 kaucijos.

## Pasimatyt su Pažįstamais Forest Parke

Ateinantį nedėdienį visi, kaip vienas, traukite į pirmą šio pavasario išvažiavimą į gražiai žaliuojančią giraitę—Forest Parką. Išgirsite gražių Aido Choro dainelių ir šiaip turėsite progą pasišnekučiuoti tyrame ore susėdę po medžiais. Valgių niekas nesivežkite, nes rengėjai turės visko užtekinai didelę minią pavalgydinti ir troškulį užgesinti šaltais minkštais gėrimais. Rengia A. L. D. L. D. 185 kuopa, L. D. S. A. 111 kuopa ir S. L. A. 322 kuopa.

## SUSIRINKIMAI

L. D. S. A. 111 KUOPOS NARĖMS IR PASALINĖMS  
L. D. S. A. 111 kuopa rengia paskaitą, kuri įvyks subatoj, 24 d. gegužės, 7 val. vakare, svietainėj 218 Van Sicken Ave., East New York. Po paskaitai bus ir užkandžių. Kviečiame ne tik visas nares dalyvauti, bet ir pašalines. Narės privalo pakalbinti savo drauges, nepriklausančias prie kuopos, ateiti į šį mūsų parengtį. Įžanga veltui. Rengimo komisija. 120-21

## Sovietų Penkių Metų Plano Užbaigs į Tris Metus

Jau ir kapitalistinė spauda rimtai rašo apie Sovietų Sąjungos užsibrėžtą industrinį penkių metų kūrybos planą. Iš karto ta pati spauda skeptiškai į tai žiūrėjo ir įkalbinėjo žmonėm, kad Sovietai tik prižada tą ir tą padaryti į 5 metus, bet tikrenybėje—prižadais ir pasiliks. Vienok faktas yra faktas. Patys kapitalistai pripažįsta, kad darbininkų valdoma šalis smarkiai progresuoja, ir užbrėžtas penkių metų industrializavimo darbas bus padarytas į tris metus.

Kad geriau supažindinus darbininkus su šiuo svarbiu darbu, Sovietų Sąjungos Draugai ir Darbininkų Tarptautinė Pagalba rengia minėjimą Sovietų Penkių Metų Kūrybos Plano. Paminėjimas įvyks gegužės 31 d., Ulmer Parke, prie pradžios 25th St., netoli Coney Island. Be kalbėtojų, bus judami paveikslai iš Sovietų Sąjungos, darbininkiškas sportas, muzikos ir tt. Užkandžių taipgi nestokuos. Įžanga tik 50 centų.

Lietuviai darbininkai turėtų skaitlingai dalyvauti. Kurie dar nėra buvę tame parke, tai dabar progą susirast jį, kad be jokių nesmagumų nuvažiuotų "Laisvės" piknikan, kuris bus tame pačiame parke, 6 d. liepos (July).

## Akmens Pagelba Sulaikė Plėšiką

Trečiadienio vakarą įėjo jaunas vyras į Schulmano aptieką, po num. 50 E. 174th St., New Yorke, ir paliepė rankas iškelt. Apkraustęs aptiekoriaus "registerį" ir kišenius, leidosi bėgt. Schulmanas pasukė jį. Plėšikas, matydamas, kad jį vežasi ir rėkia: "Sulaikyt kit vagį." Šoko ant praeinančio automobilio šoninės lentos ir pristatęs automobilistui revolverį prie šonkaulių, paliepė važiuoti visu smarkumu. Ant šalygatvio tuo tarpu stovėjo John Fleming ir matydamas, kad aptiekorius vežasi plėšiką, jis pagriebė orandžio didumo akmenį, kuris gulėjo palei jo kojas, ir sviedė jį ant automobilio lentos stovintį plėšiką. Nors plėšikas jau buvo apie 75 pėdas tolimo nuo Flemingo, vienok tas pataikė plėšikui tiesiai galvon ir pastarasis krito ant gatvės su revolveriu rankoj. Sužeitas plėšikas perduotas policijai.

## 8 Dienos Beliko!

VISI BŪKITE  
**ULMER PARKE**  
Brooklyn, N. Y.  
**31 d. Gegužės**  
Didelis  
APVAIKŠČIOJIMAS  
**5 METŲ PLANO**

Sovietu Judžiai. Sportas  
Balalaikų Orkestra. Šokiai  
Ivairūs Perstatymai  
Bus Imami Judanti  
Paveikslai  
Įžanga 50c Ypatai  
Rengia:  
Friends of the Soviet Union  
Darbininkų Tarpt. Pagelba

## Vietoj Plėšikų Gaujos—Paprasti Benamiai

Kas tai patefonavo policijai New Yorke, kad didelė gauja plėšikų rengiasi apvogt "dokus" (tavorus' nuo priplaukų). Akimirksnyje atplėškėjo į nurodytą vietą keli dideli vežimai policijos ir detektyvų su revolveriais, šautuvais ir kt. ginklais. Nurodyta vieta buvo tuščia, apleista priplauka ties galu Spring St. Apsupo kordonu visą priplauką ir, atstatę šautuvus, sulinkę policistai sulind senan "dokan." Greit pamatė vienam kampe silpną šviešą ir veidus kelių žmonių. Plėšikų prišliaužę policistai suriko "hands up!" Ten buvo susirinkę bedarbiai ir benamiai, 8 negrai ir 3 baltieji; jie susikūrę ugnelę virėsi sau vakarienei kokios tai košės. Visus "nusikaltėlius" nubaudė viena diena kalėjimo už "valkatystę."

## Kuo Toliau, Tuo Daugiau Suktybių Teisėjo Vause

Jau antra savaitė pilni New Yorko laikraščiai žinių apie buvusį "gerbiamą" teisėją W. B. Vause. Jis, sėdėdamas ant teisėjo suolo, kitus mokindamas padoraus gyvenimo, baudamas įvairius prasikaltėlius, tuo pat laiku tūkstančiais žėrėsi sau pinigų nuo tulos laivų kompanijos už pagelbėjimą kompanijai apsukt miestą ant kelių milijonų dolerių. Nėgana to, dabar surasta dar daugiau jo kriminalių prasižengimų, surištų su klavastavimu įvairių dokumentų, kas jam daug tūkstančių dolerių atnešė. Surasta, kad jis, būdamas teisėju, tris kartus važinėjo su pačia Europon minimos kompanijos laivais veltui. Mat, kompanija, už jo gerą patarimą apsukt miestą, jį veltui važinėjo pirmos klasės kajutose. Už kiekvieną naujai surastą jo žulikystę jam vis didinama kaučėja. Sakoma, kartu sieks į 100,000 dolerių. Bet pats teisėjas Vause labai mažai rūpinasi tuomi. Jis žino, kad dideli sukčiai niekad nebus smarkiai nubausti. Tai tokie tie kapitalistų doros mokytojai, "teisingi" teisėjai!

## Didžiojo New Yorko Aukos

Nuo 1 dienos sausio iki 22 gegužės, tai yra, per 141 dieną, Didžiajam New Yorko automobilių nelaimėse krito 471 ypatas; nuo nuodingo gėrimo—290; nuo revolverių—162.

## SPORTAS

**GANSONAS PAGULDĖ GRAIKĄ RISTIKĄ, BULL SMITH, Į 22 MINUTAS**  
PITTSFIELD, Mass. — Gegužės 19 d., čia ritosi lietuvis Gansonas su graiku Bull Smith. Pastarasis menkesnis ir mažesnis už Gansoną, bet labai raumeningas. Jis risdamasis naudoja keistas priemonės: kanda, spiria, nugarkauklį trina. Gansonas ritosi švariai ir apskriai. Tai vikrus ristikas. Kada Smithas, nutvėręs Gansoną už galvos, meta per petį, tai Gansonas peršoka per galvą ir atsistoja ant kojų, vietoj nukrist ant matraco, o tokį vikrumą tik grafas G. Zarynov turi. Gansonas, norėdamas užbaigt ristytnes su keistu ristikū, sugriebė Smithą už klyno ir galvos, iškėlė augštin ir apsukęs kelėtą kartų, priplojo prie matraco. Ėmėsi viso 22 minutes. Ristynių Mėgėjas.

"Laisvės"  
**PIKNIKAS**  
Liepos (July) 6, 1930  
**ULMER PARK**  
Brooklyn, N. Y.

## IŠRANĀVOJIMAI

PASIRANĀVOJA fornišiuotas kambarys: šiltas vanduo, elektra ir telefonas. Keines, 71 Wyckoff Ave., Brooklyn, N. Y. Tel., Stag 2089. 120-22

PASIRANĀVOJA 2-3-4-5-6 kambarys su maudynėmis, elektra. Labai prieinama randa. Skubinkite pažiūrēt. B. A. Zinis, 121 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Telephones: Stag 8383-Jamaica 7394 (116-121)

## PARDAVIMAI

PARSIDUODA restoranas: geroj vietoj; biznis idirbtas. Kreipkitės po num. 625 Driggs Ave., kamps N. 4th St., Brooklyn, N. Y. 121-6

PARSIDUODA namas: palei didelį kelią, 80 pėdų porčiai, 3 karam garažius ir kotike budinkai. Elektra ir visi įtaisymai. Kamps main highway, 10 mylių nuo Atlantic City, N. J. Kaina \$20,000.00. Iš priezasties savininko mirties, parsiduoda už \$8,500.00. Tuojau rašykite John W. Brown, P. O. Box 308, Pleasantville, N. J. 121-3

PARSIDUODA restoranas arba reikalingas partneris. Kaina prieinama. Kreipkitės po num. 281 Kent Ave., arti W. 26th St., New York, N. Y. 120-22

PARSIDUODA mašinšapės įrankiai: tekinimui mašina, gvinčių darymui mašina (threading machine), grėžimui mašina (boring machine), tekinimui aknuo ir daugiau įvairių įrankių. Kreipkitės pas savininką šiuo adresu:  
A. Waytkевич  
1442 Chestnut St., Kūlpmont, Pa. (110-137)

PARSIDUODA Great Neck bučernė ir grosernė, biznis gerai idirbtas, lietuvių apgyventojų vietoj. Jeigu nori, gali pirkti su namu arba viengizni. Labai gera progą, pasinaudokit. Delei platesnių informacijų klauskite telefonu (Tel.: Great Neck 1686), arba kreipkitės po num. 100 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y. 106-7

PARSIDUODA čeverkyj taisyimo šapa su visais įtaisymais. Yra Good-year Stitching mašina ir finisiers mašina. Atsišaukite: 410 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. 111-34

PARSIDUODA 4 kambarių geras fornišius, mažai vartotas. Yra ir pianas. Gera progą pigiai pirkti. Kreipkitės po num. 96 Union Ave., į Beauty Parlor, Brooklyn, N. Y. Tel. Stag 6781 119-21

PARSIDUODA plotai žemės prie vandens ir gražių girių, kur puikčiausia vieta maudytis ir smagiai laiką praleisti vasaros laike. Del platesnių informacijų kreipkitės sekamu adresu: A. Vassel, 5354-66th St., Maspeth, N. Y. 120-22

PARSIDUODA 2 šeimynų namas, po 6 kambarius ir storas. Geroj biznio vietoj. Kaina nedidelė. Kreipkitės į "Laisvės" ofisą. 120-31

## Dr. A. L. CEASAR

DAKTARAS IR CHIRURGAS  
Specialistas del visų ligų ir operacijų: Akių, Ausų, Nosies ir Gerkles. Naujaiasi diagnozo ir gydymo būdai.  
**127 East 84th Street**  
(Tarpe Park ir Lexington Aves.)  
NEW YORK CITY  
VALANDOS: 10-12 A.M.; 6-8 P.M.  
Nedėliomis 10 A. M. iki 1 P. M.

Tel., Stag 7057  
**STEPHEN BREDES, Jr.**  
LIETUVIS ADVOKATAS  
**197 Havemeyer Street**  
(Williamsburg Bridge Plaza)  
BROOKLYN, N. Y.

VALANDOS:  
Nuo 9 ryte iki 6 po pietų  
REZIDENCIJOS ANTRASAS:  
65-02 Grand Ave., Maspeth, L. I.  
Tel.: Juniper 6776

PARSIDUODA mašinšapės įrankiai: tekinimui mašina, gvinčių darymui mašina (threading machine), grėžimui mašina (boring machine), tekinimui aknuo ir daugiau įvairių įrankių. Kreipkitės pas savininką šiuo adresu:  
A. Waytkевич  
1442 Chestnut St., Kūlpmont, Pa. (110-137)

PARSIDUODA Great Neck bučernė ir grosernė, biznis gerai idirbtas, lietuvių apgyventojų vietoj. Jeigu nori, gali pirkti su namu arba viengizni. Labai gera progą, pasinaudokit. Delei platesnių informacijų klauskite telefonu (Tel.: Great Neck 1686), arba kreipkitės po num. 100 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y. 106-7

## J. GARŠVA GRABORIUS UNDERTAKER

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS  
Išbalzmuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.  
**231 Bedford Avenue**  
BROOKLYN, N. Y.

**ATVESKIT!**  
Jauskitės Maloniai  
Didesnė ir Geresnė  
**NAUJOJ STAUCH MAUDYNĖJ**  
CONEY ISLAND, Boardwalk prie Stillwell Ave.  
Rubams Šeputė \$8.00 Sezoniui kambariai  
Visam Sezoniui \$20-\$25-\$30-\$35  
DYKAI MŪSŲ KOSTUMERIAMS  
Roof Garden—Gymnaziumas—Saulėtās Salionas—Garo Pirtis

**Mainyk!** SAVO SENUS VICTOR GRAMAFONUS ANT NAUJŲ ELEKTROLŲ  
Už jūsų seną Victrolą priskaitom \$76 tik iki gegužės 24-tos dienos  
Nepraleiskit geros progos—ateikit TUOJAU!  
Taipgi visi naujasj Rekoradai ir kiti muzikališki instrumentai gaunami čia.  
**JONAS B. AMBROZAITIS**  
560 GRAND STREET, Tel. Stag 5633 BROOKLYN, N. Y.

Tel., 0783 Stag  
**J. LEVANDA**  
(Levandauskas)  
**GRABORIUS**  
(Undertaker)  
107 Union Avenue  
(Arti Grand St.)  
BROOKLYN, N. Y.

**MALONAUS PASIMATYMO UŽEIGA**  
Jūs pažįstate mus, mes pažįstate jus, bet jau senai matėmėsi. Būtų linksma pasimatyti.  
Kurie dar nepažįstate mūs, tai del pažinties užėikite, o būsite maloniai priimti.  
**J. ir O. VAIGINIS**  
214 Jerry Ave., Maspeth, N. Y.

Telephone, Stag 9910  
**LORIMER RESTAURANT**  
Lietuvių Valgykla  
VISOKIŲ ROSIŲ SVIEZOS VALGIAI, GAMINAMI LIETUVISKU IR AMERIKONISKU STILIU  
Pavalgius čia malonu papūti, pasišnekučiuoti su kitais, arba ramiai pasiskaityti.—Šykj atsilanke persitikinsit.—Pabandykite!  
**SAVININKĖ J. MARCIUKIENĖ**  
417 Lorimer Street "Laisvės" Name  
BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Stag 9105  
**DR. A. PETRIKA**  
(PETRICK)  
LIETUVIS DENTISTAS  
221 S. 4th St., Brooklyn, N. Y.  
X-Spindulių Diagnoza  
Gazo Anestetika  
VALANDOS:  
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.  
Penktadienis ir šventadienis tik susitarus.

Telefonas Stag 2812  
**FRANK WHITE**  
STOGDENGIS  
Metalu išumame Siemas ir Lubas; Užtaisome nau Vandens.  
229-231 LEONARD ST.  
Brooklyn, N. Y.  
Mūsų darbu patenkinti visi, kuriem tik dirbame.

LIETUVIS  
**FOTOGRAFAS IR MALIORIUS**  
DARBŲ ATLIEKA GERAI IR PIGIAI  
Nufotografuoja ir omaluoja visokių paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir kraujuvus ir sudaro su amerikoniškais.  
TELEFONAS: TRIANGLE 1450  
Kreipkitės šiuo adresu:  
**JONAS STOKES**  
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

**MATTHEW P. BALLAS**  
(BIELIAUSKAS)  
GRABORIUS  
(UNDERTAKER)  
Notary Public  
PHONE Stag 5043  
Patarnauju visiem be skirtumo. Tolumas del manes stumto nedaro. Mano ofisas daras diena ir nakti. Dabi atlieku gerai. Reikal kreipkitės pas mane, o patarnausiu kuogeriausiai.  
734 Grand Street  
BROOKLYN, N. Y.

Telephone: Stag 4409  
**A. RADZEVIČIUS GRABORIUS**  
(UNDERTAKER)  
416 Metropolitan Avenue  
(Arti Marey Avenue)  
BROOKLYN, N. Y.

**VIDURIAI UŽKIETĖJĖ**  
Kendrick's Herb Laxative yra Padaryta iš Grynų Žolių ir Neturi Savyje Jokį Chemikalų  
Šiais vaistais neužtraukia papročio ir atliuosuoja vidurius ir pagelbsti sugražinti natūrali vidurių malima. Nereikia virint, o tik sumaišyt su vandeniu ir užgerti einant gult. Visiškaai nekkenksmingas, ir galima dnet vaikams, kūdikiams, lygiai kaip ir suaugusiems. Kaina . . . . . 60c, per paką 65c.

Kundroto aptieka yra didžiausia ir seniausia vaistinė. Mes specialistai sutaisyti daktarų receptus, ir užtikrinam, kad sudėtinės šiu receptų daly, gydytojų užsakymu, yra našios, tyros ir geriausios.  
Mes taip pat turime žolių ir gerą sandaiį gyduolių. Kiekvieną kartą reikalaujant, kreipkitės:  
**KUNDROTO APTIEKA**  
P. J. KUNDROTA, Savininkas  
229 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y.  
Kamp. N. 4-tos gat. Tel., Greenpoint 2017-2360-2614  
Iškirpkit šį skelbimą ir prisiųskit kartu su užsakymu

**MOLLYN'S LIETUVISKA BARBER SHOP**  
IR BEAUTY PARLOR  
PRANESIMAS MOTERIMS  
Šimet turime geriausios ir vėliausios mados Permanent Wave mašiną, todėl kviečiame visas atsilankyti, o mes patarnausime kuogeriausiai.  
KAINOS NUO \$5.50 IKI \$10.00  
Nudažom žilus plaukus ir sugarbinuojame ilgam laikui. Kreipkitės sekamu adresu:  
**578 GRAND STREET**  
Prie Lorimer St., šalia Aptekos  
BROOKLYN, N. Y.